

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ УКРАЇНИ КРІЗЬ
ПРИЗМУ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ
ПРОЦЕСІВ: У СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ**

Підручник

Колектив авторів

Дніпро
2024

УДК 330.46
I-58

Схвалено Вченою радою
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
(протокол № 12 від 17.07.2024)

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Тетяна ГРИНЬКО, декан факультету економіки Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, академік Академії економічних наук України, доктор економічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України;

Галина ПАВЛОВА, професор кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою Дніпровського державного аграрно-економічного університету, доктор економічних наук, професор;

Кирило ОГДАНСЬКИЙ, доцент кафедри економіки та соціально-трудова відносин Університету митної справи та фінансів, кандидат економічних наук, доцент.

АВТОРИ:

Надія ФІСУНЕНКО, доцент кафедри соціально-економічних дисциплін Дніпровського державного університету внутрішніх справ, кандидат економічних наук, доцент;

Олександр АТАМАС, заступник декана з виховної роботи факультету обліку і фінансів Дніпровського державного аграрно-економічного університету, кандидат економічних наук, доцент;

Марія ВАКУЛИЧ, співробітник Дніпровського державного університету внутрішніх справ, кандидат економічних наук, доцент;

Ольга ПРИХОДЬКО, доцент кафедри соціальної роботи та управління соціальними процесами Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, кандидат наук з державного управління, доцент;

Тетяна АЛЬОШИНА, професор кафедри соціально-економічних дисциплін Дніпровського державного університету внутрішніх справ, кандидат економічних наук, доцент.

I 58 Інвестиційна привабливість України крізь призму цифрових трансформаційних процесів : підруч. / Кол. авт. Дніпро : ДДУВС, 2024. 76 с.

ISBN 978-617-560-046-7

У підручнику систематизовано та узагальнено основні аспекти формування інвестиційної привабливості національної економіки крізь призму цифрових трансформаційних перетворень, ґрунтуючись на засадах сучасної цифрової економіки, принципах діджиталізації та формування штучного інтелекту, відтворення моделі концептуальних економічних перетворень в умовах складної економічної ситуації як в Україні, так і в усьому світі.

Підручник може бути корисний здобувачам вищої освіти економічного напрямку, професіоналам і фахівцям у галузі захисту економічної системи країни, інвестиційної привабливості економічної системи держави, цифрової економіки, діджиталізації, штучного інтелекту.

ISBN 978-617-560-046-7

© Автори, 2024
© ДДУВС, 2024

З М І С Т

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. АНАЛІЗ ВПЛИВУ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ НА ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ДЕРЖАВИ	6
1.1. Цифрові трансформаційні перетворення в аспекті впливу повномасштабного воєнного вторгнення на територію України: оцінка реалій та формування перспектив.....	6
1.2. Монетаризм у хаотично структурованій економіці в контексті цифрових трансформаційних перетворень: ризики, асиметрія інформації та волатильність.....	15
1.3. Новітній інструментарій формування інвестиційної привабливості у контексті імплементації цифрових трансформацій.....	18
РОЗДІЛ 2. РЕВІТАЛІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ КРІЗЬ ПРИЗМУ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ В АСПЕКТІ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ	27
2.1. Роль інвестиційної привабливості в контексті реалізації інвестиційних проєктів: теоретико-методологічні засади.....	27
2.2. Техніко-економічне обґрунтування інвестиційного проєкту в умовах ревіталізації економіки України.....	39
2.3. Сутнісні характеристики бізнес-плану інвестиційних проєктів в аспекті післявоєнного відновлення економіки України у контексті імплементації цифрових трансформаційних перетворень.....	41
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ФОРМУВАННЯ ВИСОКОГО РІВНЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ: СИНЕРГЕТИЧНИЙ ЕФЕКТ	43
3.1. Особливості інвестиційної привабливості національної економічної системи в умовах ревіталізації: світовий досвід.....	43
3.2. Синергетичне поєднання аспектів цифрових трансформаційних перетворень та інноваційності управлінських рішень на макроекономічному рівні: аналіз та рекомендації.....	52
3.3. Стратегічні вектори становлення інвестиційної привабливості економіки України в аспекті цифрових трансформаційних перетворень: інноваційні рішення.....	56
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	71

ВСТУП

Концептуальні особливості формування сучасних положень забезпечення формування інвестиційної привабливості національної економічної системи в умовах цифрової трансформації відображають важливість і всеохоплюючий характер відповідного питання. Ураховуючи складні умови функціонування економічної системи у державі, що сформувались завдяки факторам впливу аспектів повномасштабного воєнного вторгнення, видозміна та формування перетворення передумов функціонування економічної системи вимагають новатики підходів, концептуальних перетворень парадигми трансформаційних зрушень і відображення особливостей урахування досвіду розвинених держав світу у означеній проблематиці. Забезпечення формування аспектів високого рівня інвестиційної привабливості національної економічної системи є основоположним питанням забезпечення прогресивного розвитку держави, враховуючи тактичні кроки у формуванні стратегічних пріоритетів та позиціонування країни у світовому масштабі. Зокрема, повоєнне відновлення національної економічної системи є можливим тільки завдяки врахуванню стратегічних орієнтирів економічного розвитку держави.

Підручник «Інвестиційна привабливість України крізь призму цифрових трансформаційних процесів: у схемах і таблицях» (укладачі: Н. Фісуненко (Дніпровський державний університет внутрішніх справ), О. Атамас (Дніпровський державний аграрно-економічний університет), М. Вакулич (Дніпровський державний університет внутрішніх справ), О. Приходько (Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара), Т. Альошина (Дніпровський державний університет внутрішніх справ) доповнює перелік наукових та навчальних видань у сфері забезпечення інвестиційної привабливості економічної системи держави у контексті цифрових трансформаційних процесів. Особливо актуальною дана тематика є в аспекті впливу факторів повномасштабного воєнного вторгнення на територію України та проведення активних бойових дій.

У підручнику систематизовано та узагальнено основні аспекти формування інвестиційної привабливості національної економіки

крізь призму цифрових трансформаційних перетворень, ґрунтуючись на засадах сучасної цифрової економіки, принципах діджиталізації та формування штучного інтелекту, відтворення моделі концептуальних економічних перетворень в умовах складної економічної ситуації як в Україні, так і у світі в цілому.

Підручник побудований на використанні існуючого досвіду, сучасних концепцій та підходів у сфері визначення рівня інвестиційної привабливості держави та комплексних управлінських рішень в складних економічних умовах.

Підручник може бути корисний здобувачам вищої освіти економічного напрямку, професіоналам та фахівцям в галузі захисту економічної системи країни, інвестиційної привабливості економічної системи держави, цифрової економіки, діджиталізації, штучного інтелекту.

Автори висловлюють глибоку вдячність рецензентам за зауваження та побажання.

РОЗДІЛ 1.

АНАЛІЗ ВПЛИВУ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ НА ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ДЕРЖАВИ

Ключові терміни та поняття:

Цифрова трансформація, економічні перетворення, оцінка, реалії, монетаризм, хаотично структурована економіка, ризики, асиметрія інформації, волатильність, інструментарій, інвестиційна привабливість, управлінські рішення, імплементація, інновація.

1.1. Цифрові трансформаційні перетворення в аспекті впливу повномасштабного воєнного вторгнення на територію України: оцінка реалій та формування перспектив

В аспектах негативного впливу повномасштабного воєнного вторгнення на територію України, необхідним є переосмислення концептуальних особливостей становлення та розвитку інвестиційної привабливості національної економічної системи з урахуванням особливостей цифрових трансформаційних процесів, що є запорукою євроінтеграційних перетворень та інноваційних рішень на макроекономічному рівні.

ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ

Рис. 1. Основоположні складові елементи моделі управління цифровими трансформаційними перетвореннями в контексті впливу глобалізаційних аспектів економічних перетворень розвинених держав світу

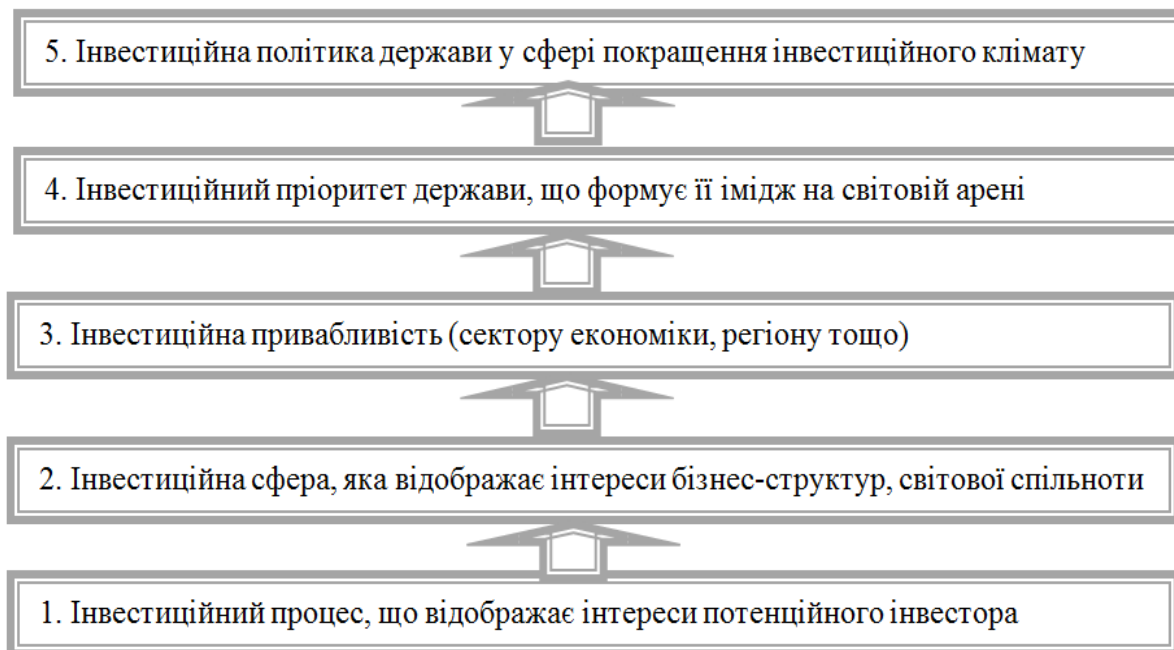

Рис. 2. Концептуальні рівні управління інвестиційною привабливістю національної економічної системи у контексті формування довгострокової стратегічної перспективи

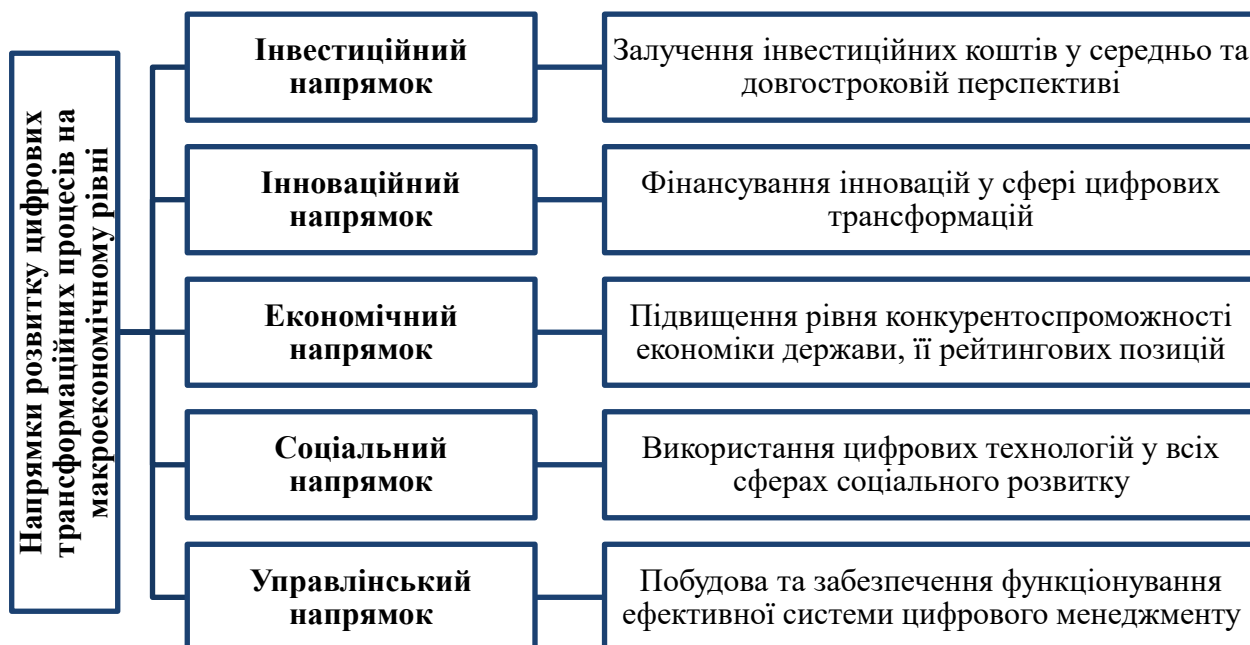

Рис. 3. Напрямки розвитку цифрових трансформаційних процесів на макроекономічному рівні за оцінкою Світового Банку, 2023 рік

Рис. 4. Схема взаємозв'язку рівнів інвестиційного клімату економіки України ієрархії «держави – сектор економіки (регіон) – організація»

Ранжування блоків, що відображають рівні інвестиційного клімату в економіці України

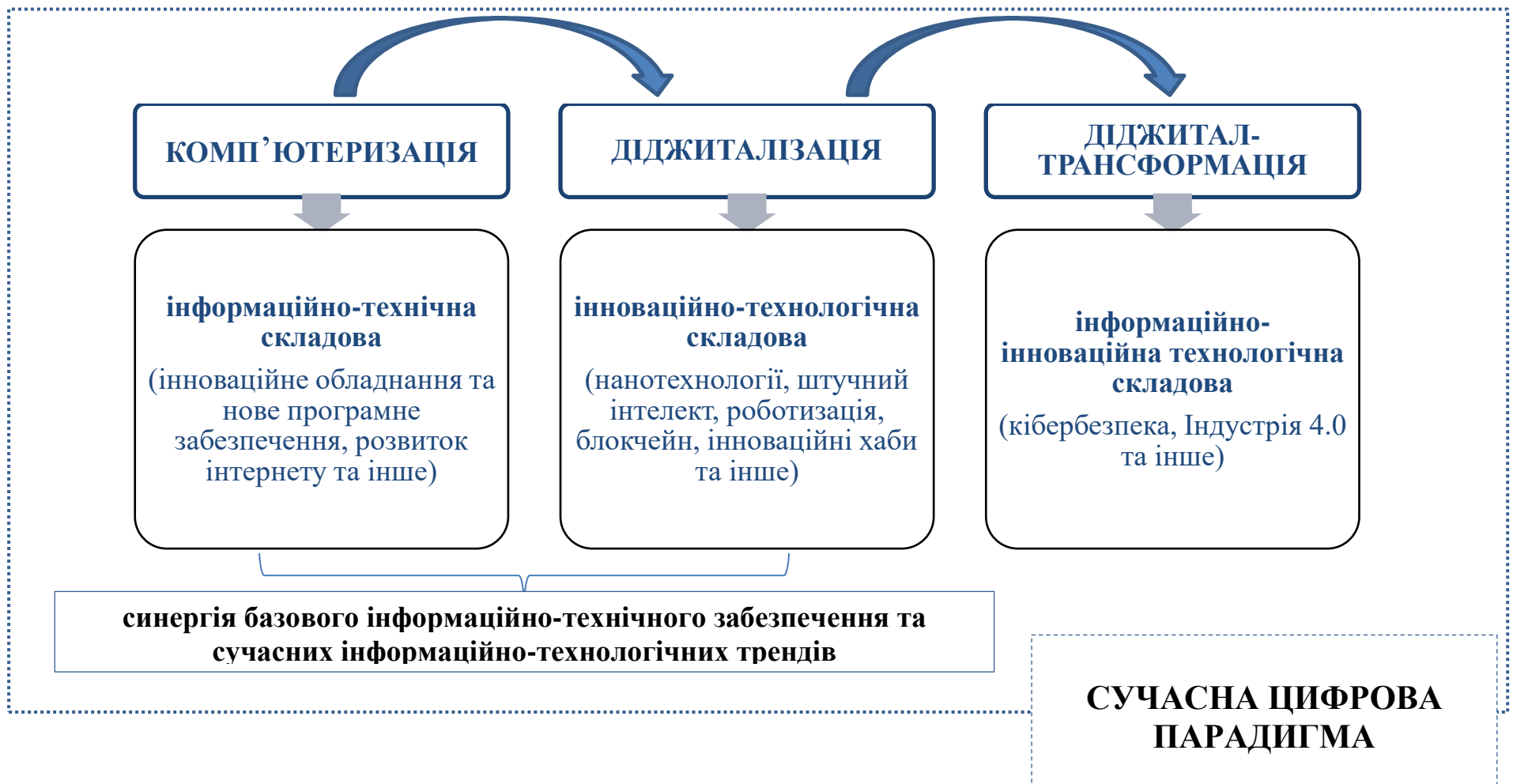

Рис. 5. Схематичне відображення логічної послідовності етапів діджитал-трансформації бізнес-процесів на макроекономічному рівні в контексті детермінанти сучасної цифрової парадигми

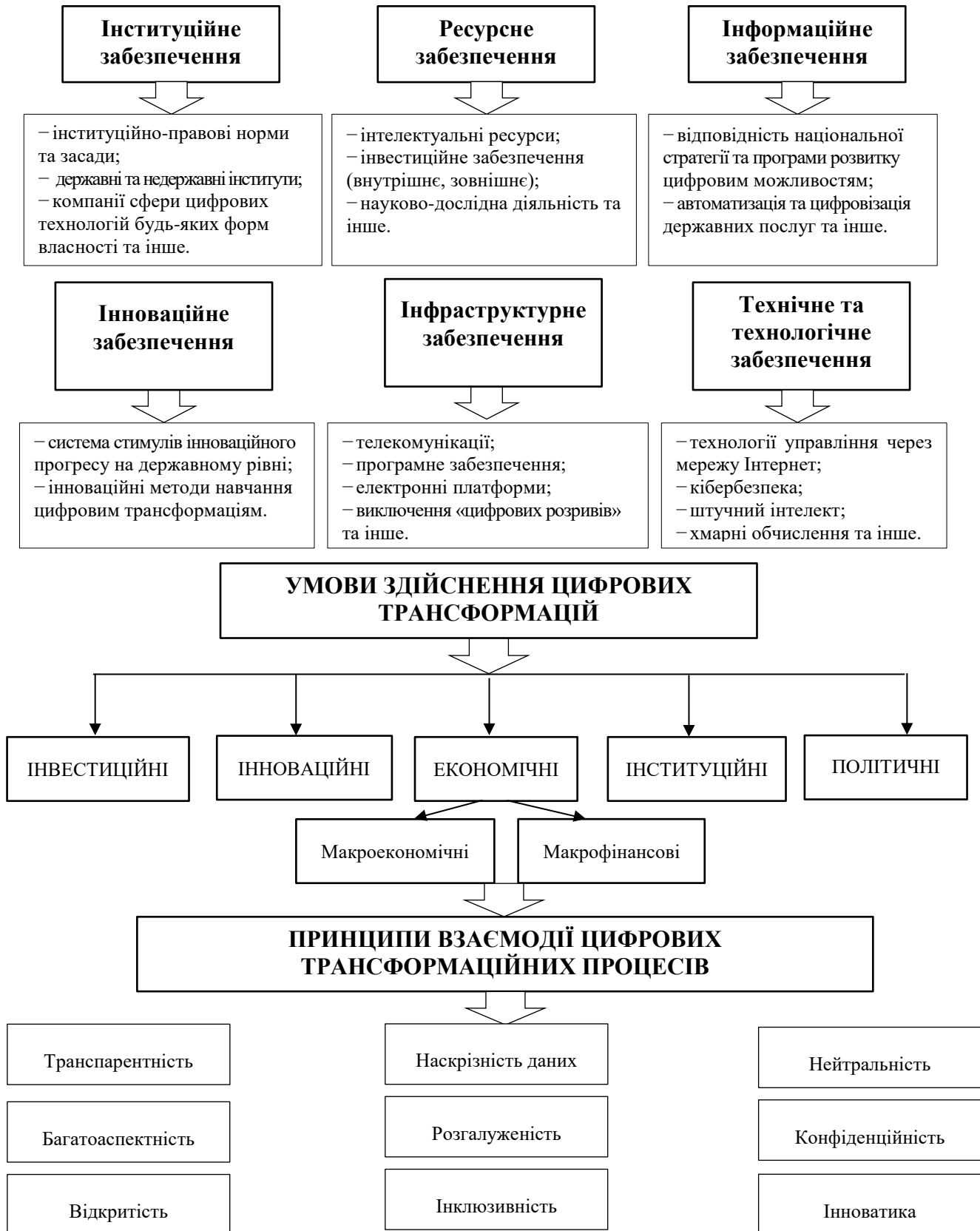

Рис. 6. Схема основних структурно-функціональних складових забезпечення цифрових трансформаційних процесів на макроекономічному рівні

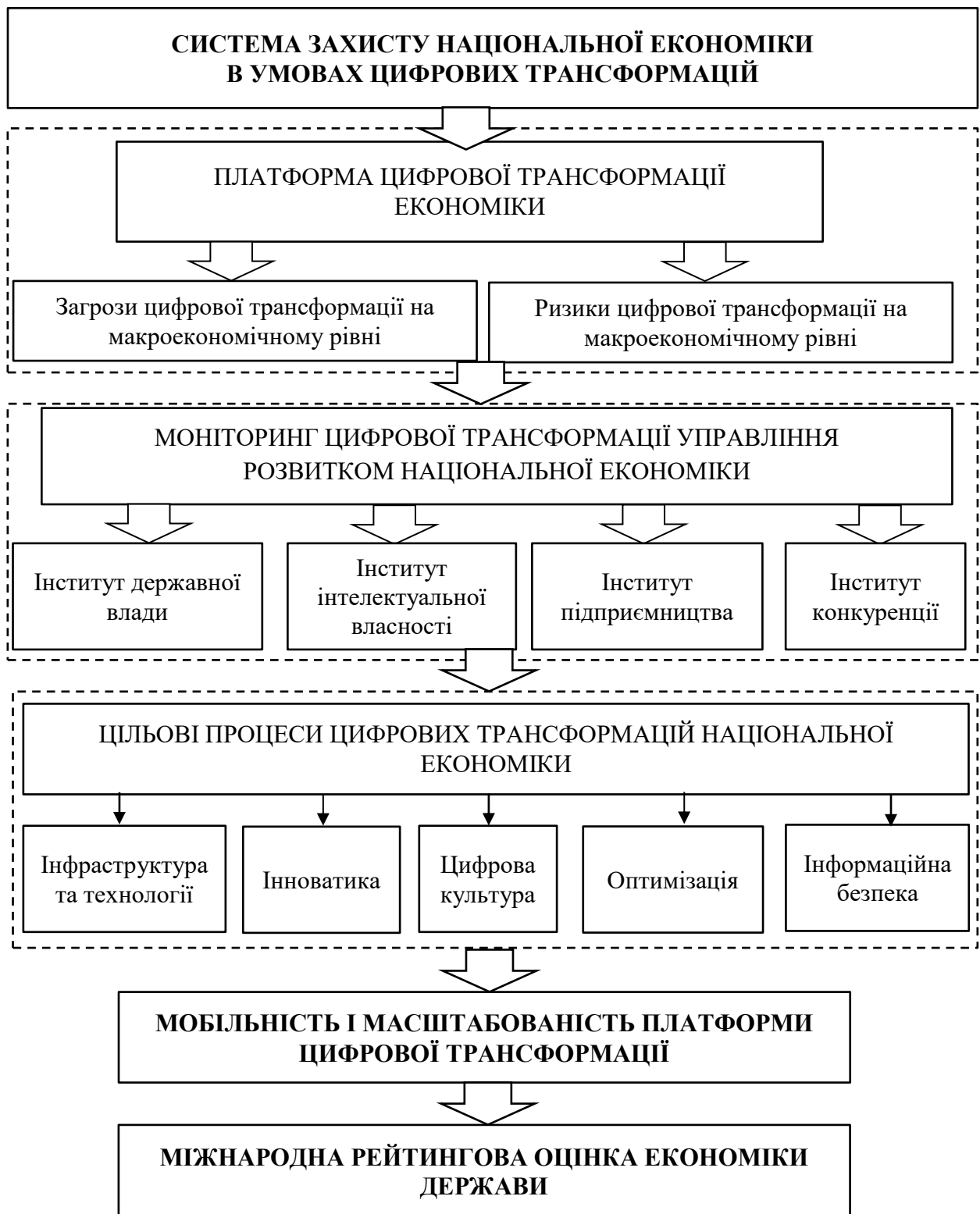

Рис. 7. Архітектура платформи цифрової трансформації на макроекономічному рівні

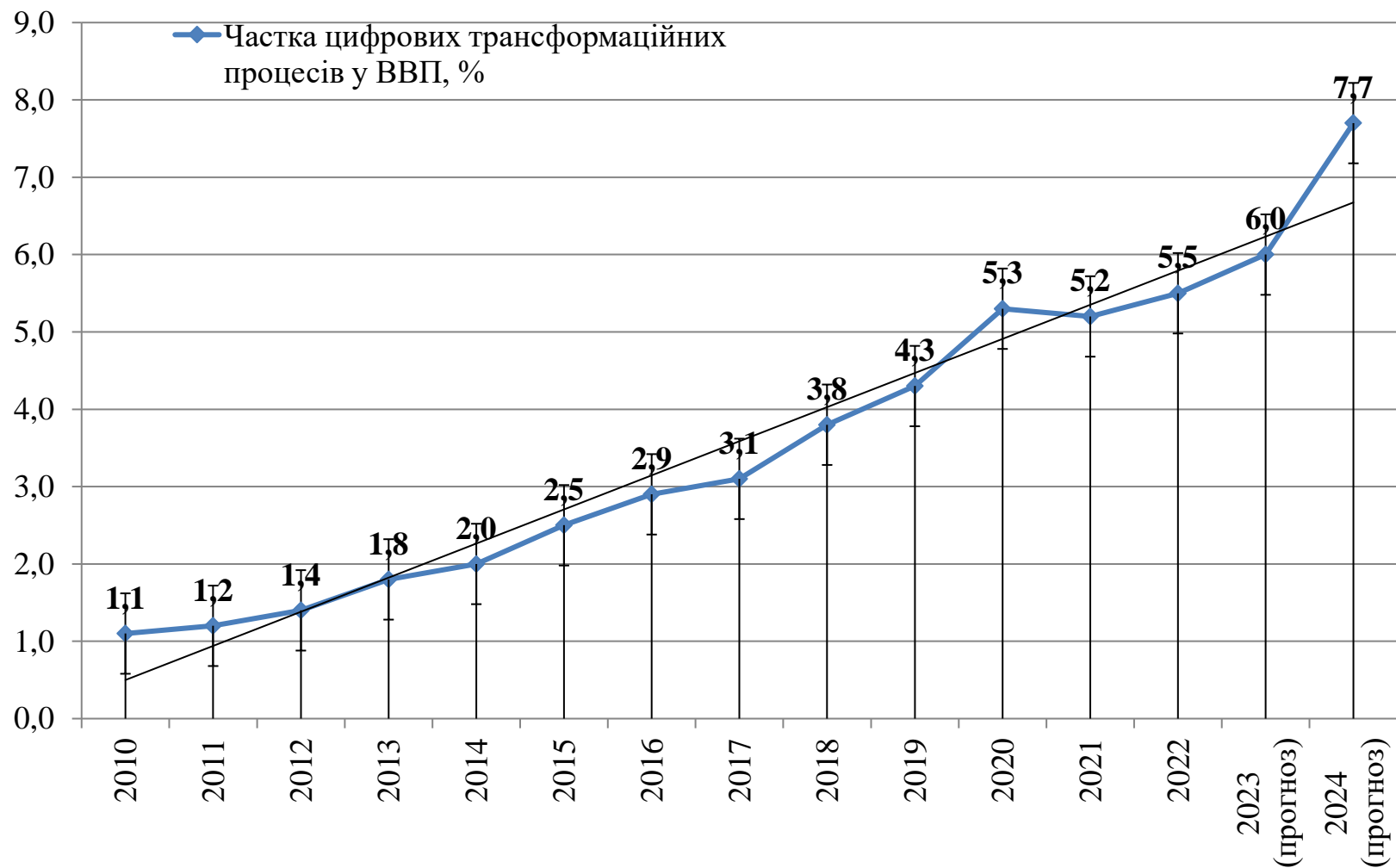

Рис. 8. Частка цифрових трансформаційних процесів у валовому внутрішньому продукті України в період 2010-2024 рр. (2023,2024 роки – прогнозні значення), у %

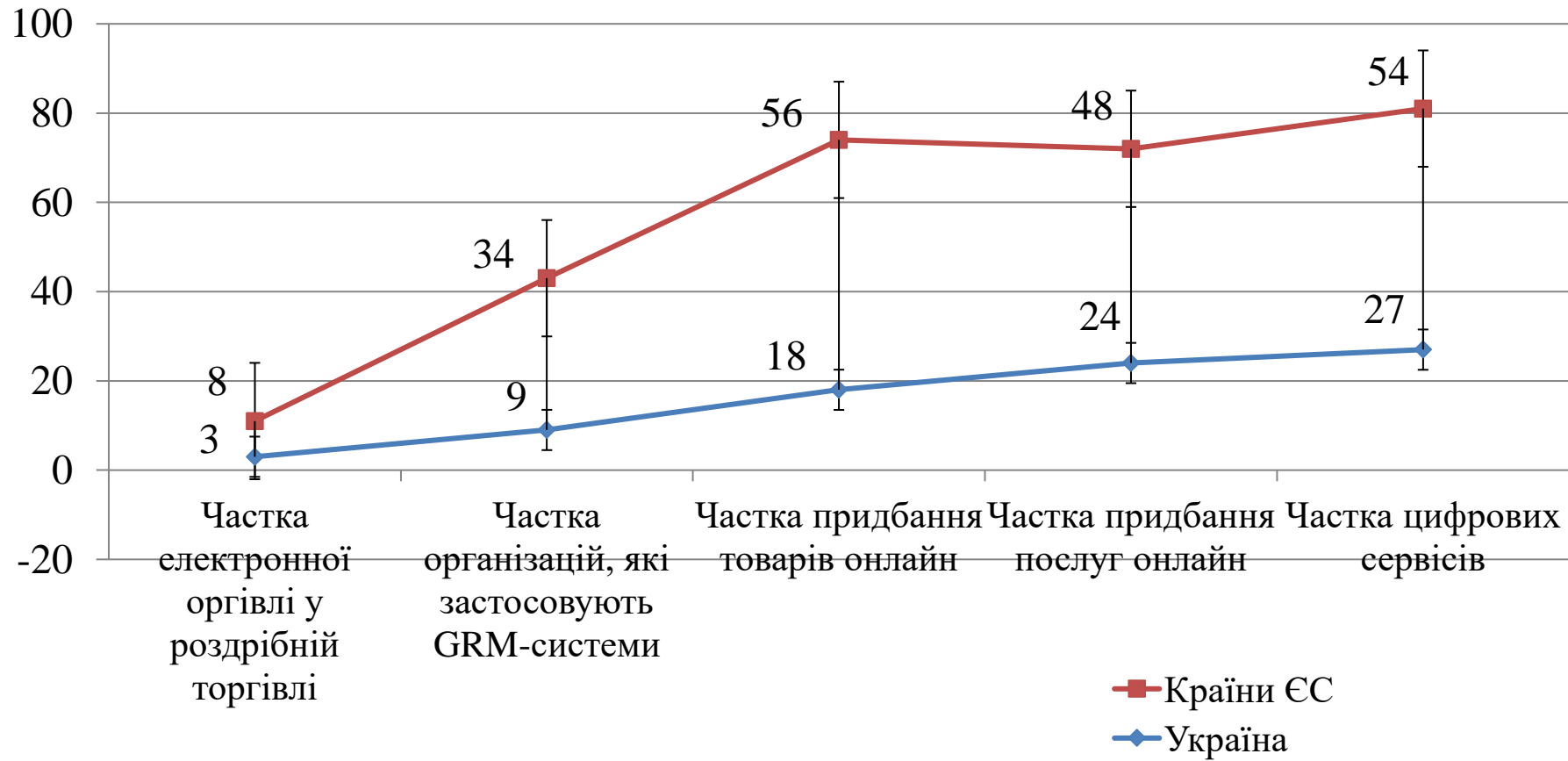

Рис. 9. Аналіз частки цифрових трансформаційних процесів в Україні порівняно з країнами Європейського Союзу в 2022 році, %

1.2. Монетаризм у хаотично структурованій економіці в контексті цифрових трансформаційних перетворень: ризики, асиметрія інформації та волатильність

«Те, що люди повинні робити – це робити те, що їм цікаво, прямуючи за своєю власною інтуїцією та своїми власними ідеями»

М. Фрідман

Монетаризм – це об'єктивний набір тверджень про взаємозв'язок між грошовими величинами та іншими економічними змінними.

М. Фрідман

«Неефективність фінансового сектору – невміння управляти ризиками»

Дж. Стігліц

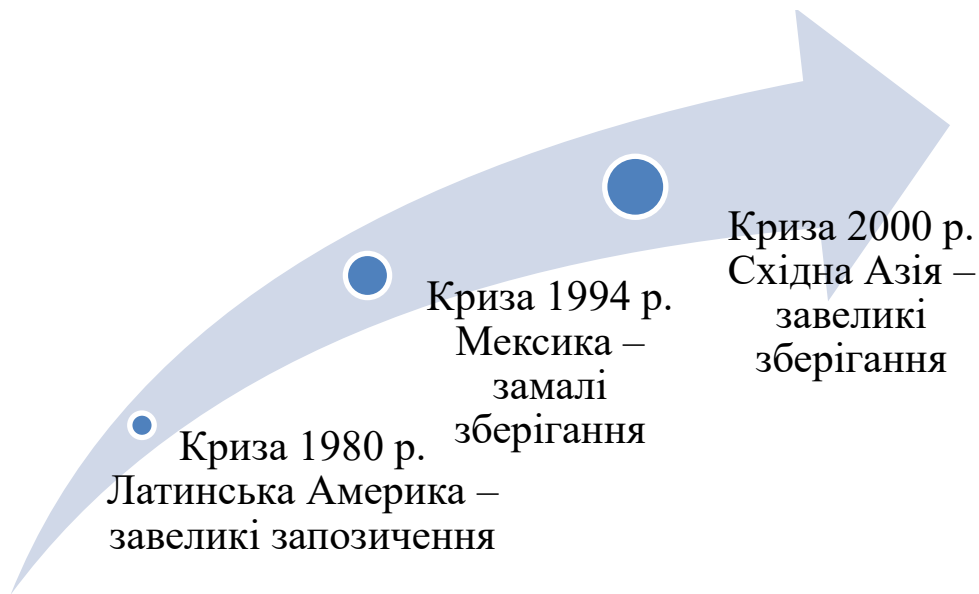

Рис. 10. Аналіз спектру світових криз у період

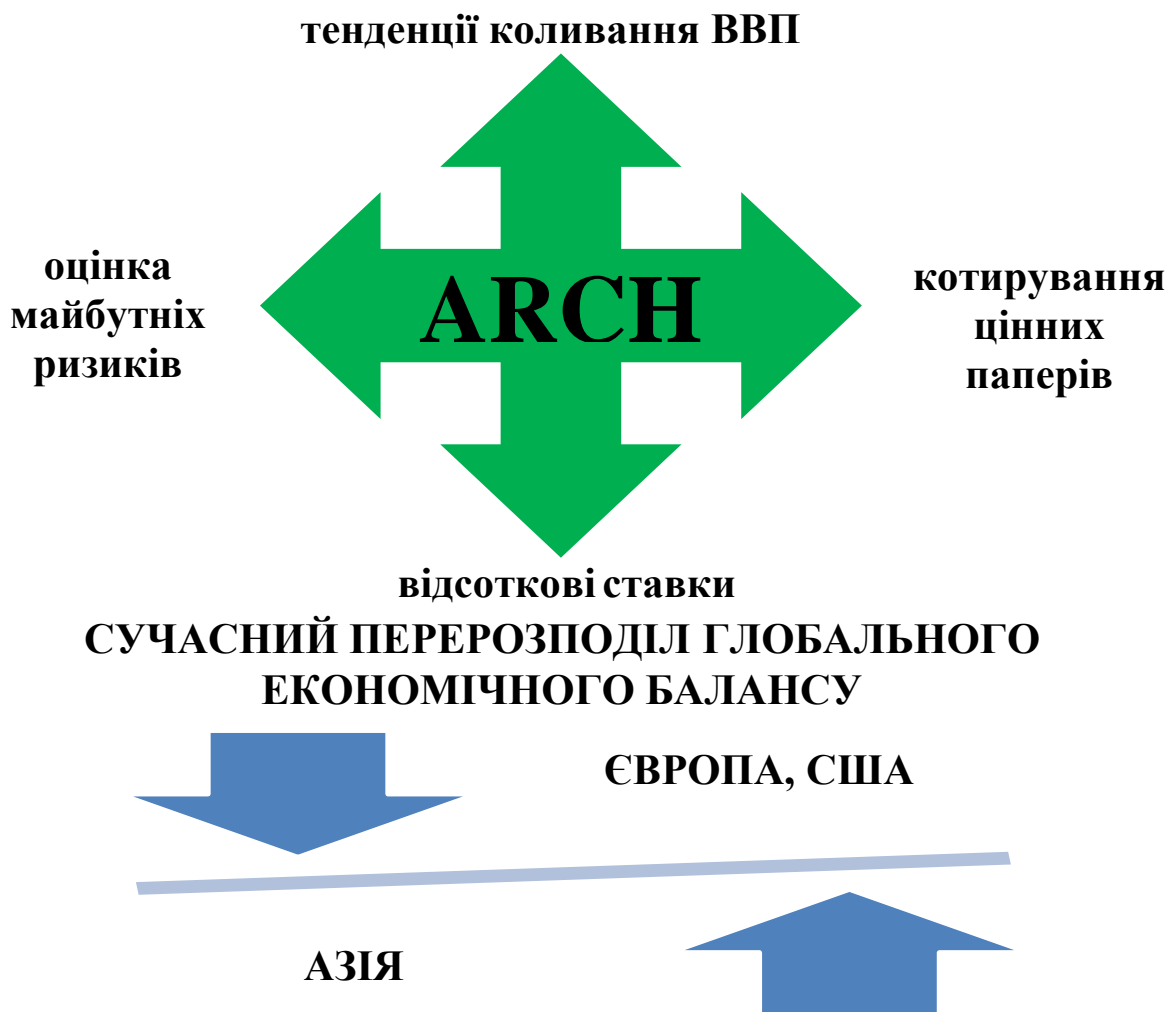

Рис. 11. Графічне відображення сучасного перерозподілу глобального економічного балансу в умовах складних економічних коливань

ДЕТЕРМІНАНТИ ВПЛИВУ НА ГРОШОВІ ВЕЛИЧИНИ В СУЧАСНІЙ ХАОТИЧНО СТРУКТУРОВАНІЙ ЕКОНОМІЦІ

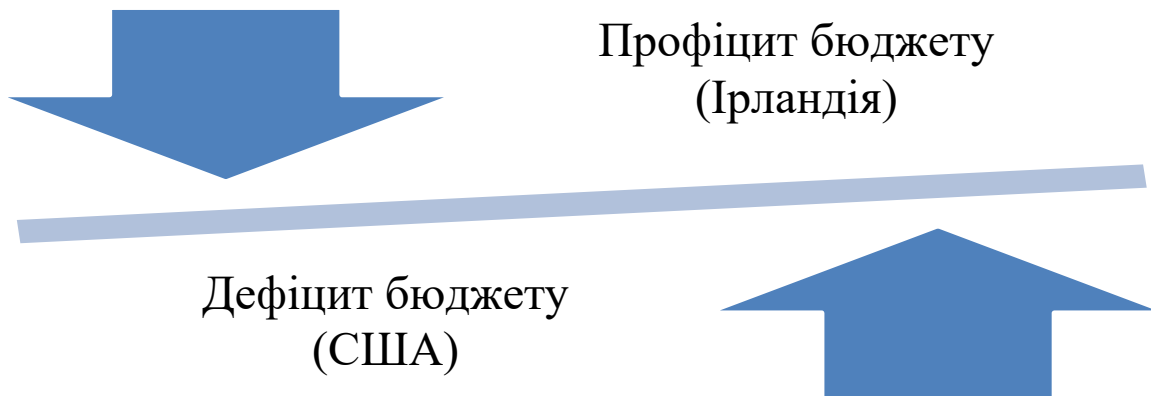

Рис. 12. Графічне відображення детермінант впливу на грошові величини в сучасній хаотично структурованій економічній системі

Рис. 13. Архітектура складових елементів асиметрії інформаційних потоків у контексті цифрових трансформаційних перетворень

1.3. Новітній інструментарій формування інвестиційної привабливості у контексті імплементації цифрових трансформацій

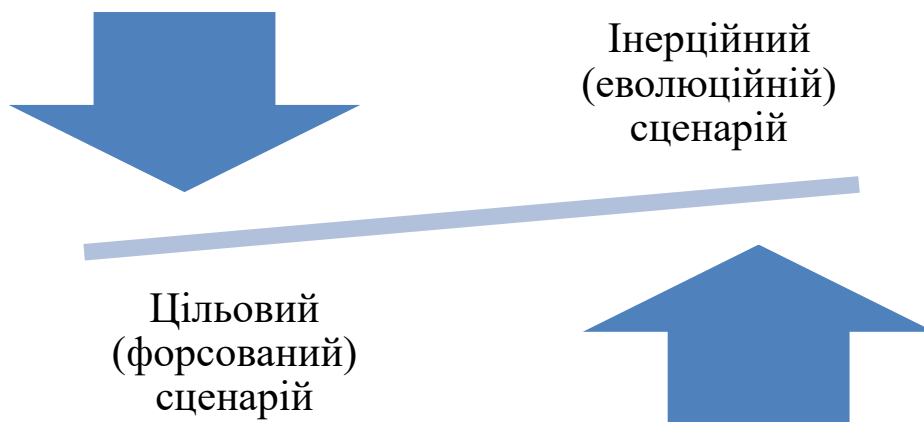

Рис. 14. Сценарії розвитку цифрових трансформаційних процесів у контексті забезпечення функціонування системи захисту національної економіки

	Неоднозначність та суперечливість норм законодавства у аспекті залучення інвестиційного капіталу
	Тривалість і громіздкість процедури реєстрації бізнесу в умовах повномасштабного воєнного вторгнення
	Громіздка дозвільна система реєстрації бізнесу та проведення інвестиційної діяльності закордонними інвесторами
	Велика кількість видів діяльності, що підлягають ліцензуванню
	Значний податковий тиск
	Бюрократичні процедури
	Недосконала митна система

Рис. 15. Перелік проблемних аспектів сучасної економічної системи, що впливають на формування інвестиційної привабливості у контексті імплементації цифрових трансформацій

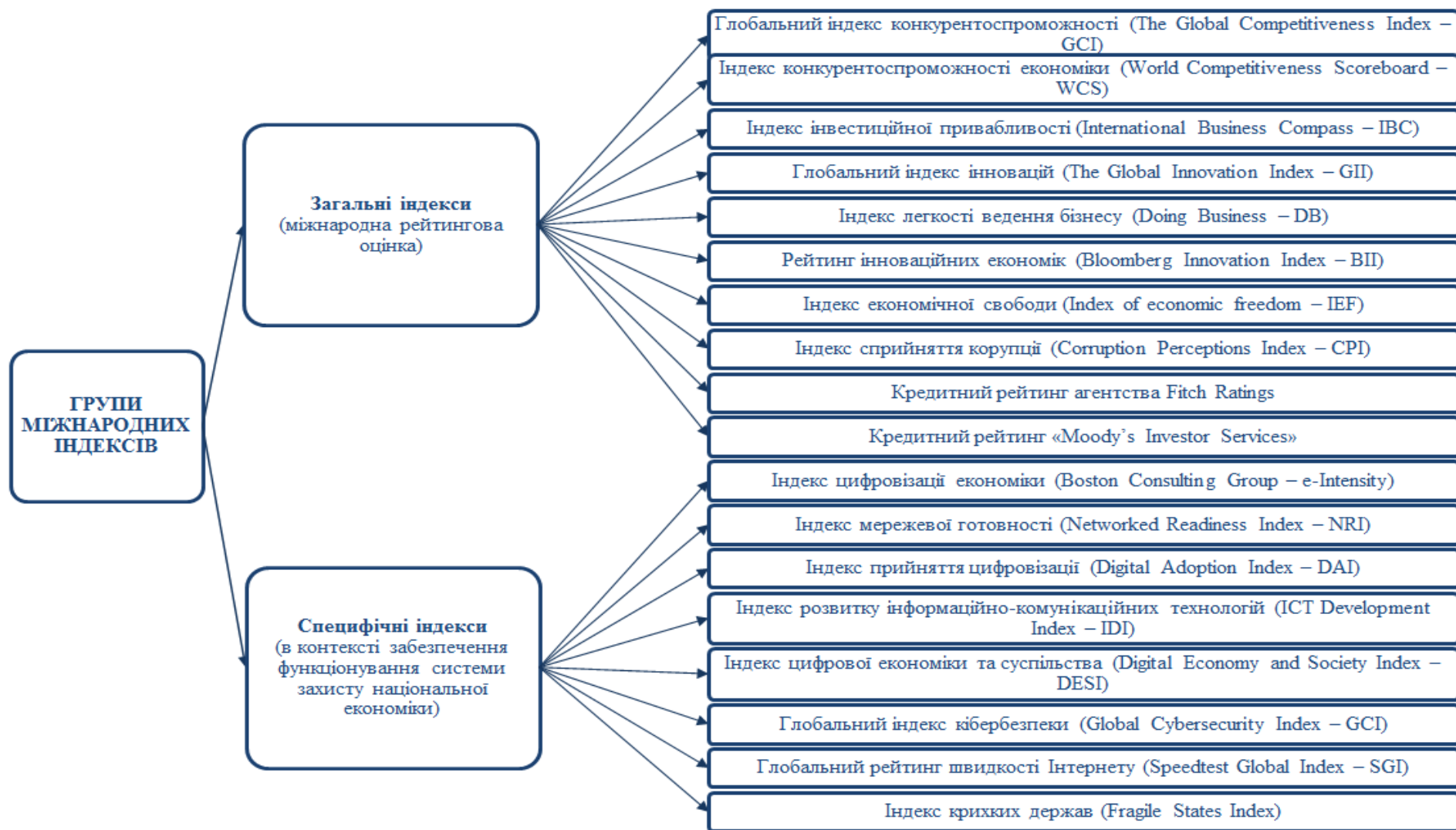

Рис. 16. Візуалізація переліку міжнародних рейтингових індексів оцінки економіки держави в умовах цифрових трансформаційних перетворень

Таблиця 1

Оцінка рівня інноваційного розвитку економіки України за допомогою міжнародних рейтингових індексів у контексті цифрових трансформаційних перетворень

Назва індексу / Перелік показників	Роки							
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
ГЛОБАЛЬНИЙ ІНДЕКС ІННОВАЦІЙ	64	56	50	43	47	45	49	57
Інноваційні витрати:	84	76	77	75	82	71	76	75
– інституції	98	101	101	107	96	93	91	90
– людський капітал і дослідження	36	40	41	43	51	39	44	42
– інфраструктура	112	99	90	89	97	94	94	91
– вишуканість ринку	89	75	81	89	90	99	88	82
– ділова витонченість	78	73	51	46	47	54	53	49
Інноваційний результат:	64	40	40	35	36	37	37	48
– результати знань і технологій	34	33	32	27	28	25	33	48
– творчі результати	75	58	49	45	42	44	48	52
ІНДЕКС ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГЕНТСТВА «BLOOMBERG»	33	41	42	46	53	56	58	59
– продуктивність праці	48	50	50	50	60	57	55	56
– патентна активність	25	28	27	27	35	36	36	39
– ефективність вищої освіти	5	5	4	21	28	48	57	60
– виробництво з доданою вартістю	40	46	47	48	58	57	57	60
– інтенсивність досліджень і розробок	39	45	44	47	54	57	59	60
– концентрація дослідників	39	42	44	46	48	49	52	58
– проникнення високих технологій	31	36	44	32	35	35	39	42
ІННОВАЦІЙНИЙ ІНДЕКС ЄВРОПЕЙСЬКОГО ІННОВАЦІЙНОГО ТАБЛО	35	35	35	36	36	33	34	39

Таблиця 2

Структура надходжень іноземних інвестицій до економіки України із країн Європейського Союзу у період 2019-2023 рр., млн. дол. США

№ з/п	Назва країни Європейського Союзу	Обсяг іноземних інвестицій в економіку України			
		2019	2020	2021	2022
1.	Австрія	1496,1	1671,1	1947,1	1614,1
2.	Бельгія	77,4	87,1	108,7	98,8
3.	Болгарія	89,7	92,0	112,9	97,6
4.	Греція	41,5	36,5	38,4	24,8
5.	Данія	288,4	338,5	351,6	321,2
6.	Естонія	178,9	189,3	209,8	189,6
7.	Ірландія	28,4	44,6	152,9	142,6
8.	Іспанія	217,8	149,7	103,9	87,4
9.	Італія	374,7	347,8	404,5	305,5
10.	Кіпр	17734,1	16481,5	20846,3	17652,5
11.	Латвія	76,7	107,3	128,7	99,8
12.	Литва	246,0	210,9	223,3	154,5
13.	Люксембург	830,6	1265,7	1567,8	1542,2
14.	Мальта	68,6	755,6	762,4	562,5
15.	Нідерланди	11686,3	9855,1	14212,1	13524,2
16.	Німеччина	2505,1	2321,7	3012,7	2569,1
17.	Польща	925,6	910,6	1200,5	1042,5
18.	Португалія	9,9	9,6	14,3	9,6
19.	Румунія	19,6	21,8	28,4	18,4
20.	Словаччина	191,1	211,5	289,8	189,4
21.	Словенія	69,5	62,8	64,2	55,2
22.	Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії	2724,4	-	-	-
23.	Угорщина	379,8	395,2	494,6	348,6
24.	Фінляндія	98,1	97,9	139,3	104,5
25.	Франція	1149,9	1038,1	1315,8	1285,8

Створення центрального органу виконавчої влади у сфері інвестиційної діяльності

- Реорганізація Державного агентства України з інвестицій та інновацій у **Державне агентство України з інвестицій та розвитку**

Забезпечення розвитку збалансованої інвестиційної політики

- Реорганізація регіональних центрів інноваційного розвитку Держінвестицій у **регіональні центри з інвестицій та регіональні центри розвитку**
- **20 центрів** – у областях України

Створення ДП “Державна інвестиційна компанія”

- Державна підтримка інвестиційних проєктів та програм
- Фінансування заходів для розвитку регіонів
- Пряме державне інвестування

Державна інноваційна фінансово-кредитна установа

- **Уточнення основоположних державних функцій:** надання підтримки інвестиційним проєктам з інноваційною складовою за рахунок державних та залучених коштів, підтримка інноваційної грантової діяльності

Рис. 17. Розбудова інвестиційної інфраструктури національної економічної системи у контексті імплементації цифрових трансформацій

ГРАНТОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК НОВІТНІЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ ІЗ МЕТОЮ ФОРМУВАННЯ ВИСОКОГО РІВНЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ

«У науці кредит отримує та людина, яка змогла запевнити світ, а не та, що вигадала ідею»

Сер Ф. Дарвін

✓ КОЛИ ВИДІЛЯЄТЬСЯ ГРАНТ НА РЕАЛІЗАЦІЮ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЄКТУ/ПРОГРАМИ?

Найчастіше виділення грантів відбувається в ході реалізації інвестиційної грантової програми.

ГРАНТОВА ПРОГРАМА – план дій з організації цільового фінансування проєктів грантозаявників.

Гранти розподіляються на конкурсній основі.

Залежно від умов конкурсу в ньому можуть брати участь зареєстровані громадські організації, муніципальні і державні організації, творчі колективи або фізичні особи.

✓ ХТО І ДЛЯ ЧОГО НАДАЄ ГРАНТИ?

ГРАНТОДАВЕЦЬ – це вітчизняна чи зарубіжна благодійна організація, що надає грантову підтримку конкретним проектам, які відповідають її цілям і завданням.

Основні параметри, які необхідно враховувати при виборі грантодавця:

напрямки фінансування

географія інтересів

фінансовані види діяльності

тип одержувачів грантів

можливі статті витратків

Виділимо три основні групи міжнародних донорів, які доступні для здобувачів з України:

- урядові організації
- громадські фонди
- приватні фонди

ТИПИ ГРАНТІВ ТА ХТО МОЖЕ ЇХ ОТРИМАТИ

Гранти поділяють на такі типи:

- На фінансування проєктів
- На часткове чи додаткове фінансування
- На цільову підтримку
- На повне фінансування
- На капітальні інвестиції
- На «запуск» проєкту

Зміна – це вчинок уяви. Поки не працює уява, важливих змін відбутися не може...

Тіглі

Отримання травмуючого / важкого досвіду, який потребує негайного переосмислення цінностей та формує розвиток лідера

«ГАРТУВАННЯ СТАЛІ»

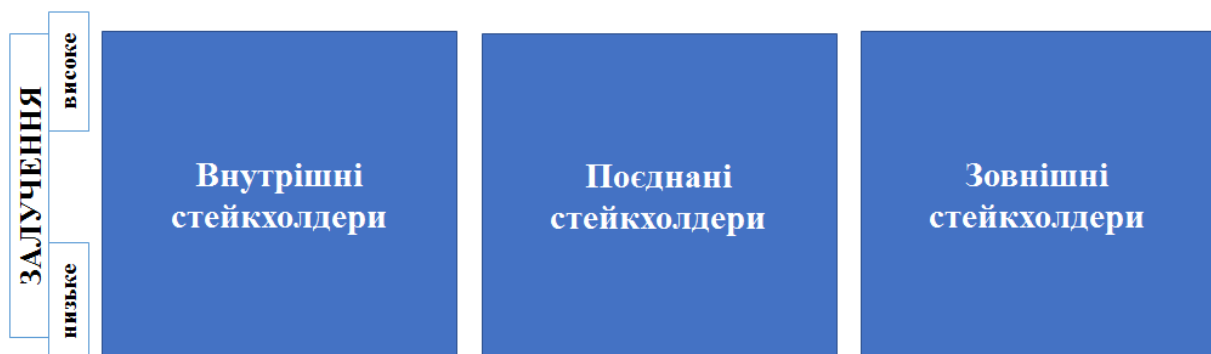
Інноватор	Нетворкер	Якір (координатор)	Мотиватор	Аналітик	Помічник	Піонер	Фіналізатор	Експерт
ДОСЛІДЖЕННЯ КОМБІНОВАНОГО ПРОФІЛЮ КОМАНДНИХ РОЛЕЙ								

Аналіз зацікавлених сторін (аналіз стейкхолдерів)

Картування стейкхолдерів:

- ✓ Влада
- ✓ Інтерес

КАРТУВАННЯ СТЕЙКХОЛДЕРІВ

КАРТУВАННЯ СТЕЙКХОЛДЕРІВ

СИЛЬНА	Мають бути залучені / задоволені	Ключові гравці: ретельно пильнувати	
ВЛАДА			
СЛАБКА	Мінімальна увага / моніторинг	Тримати в курсі	
	ВИСОКИЙ	ІНТЕРЕС	НИЗЬКИЙ

«Майстре, а чи довго чекати змін?»

«Якщо чекати – то довго!»

РОЗДІЛ 2. РЕВІТАЛІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ КРИЗЬ ПРИЗМУ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ В АСПЕКТІ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ

Ключові терміни та поняття:

Інвестиційний проєкт, техніко-економічне обґрунтування, бізнес-план, стратегія, імплементація, діджиталізація, тактичні кроки, перспектива, прогрес, планування.

2.1. Роль інвестиційної привабливості в контексті реалізації інвестиційних проєктів: теоретико-методологічні засади

**ЗУПИНКА
ЗА ВИМОГОЮ!!!**

**Що таке інвестиційний проєкт і
навіщо він потрібен?**

Будь-який проєкт вимагає вдвічі більше часу, ніж було заплановано, коштує удвічі дорожче і формує лише половинний результат.

(Сайрус Венс, міністр оборони США)

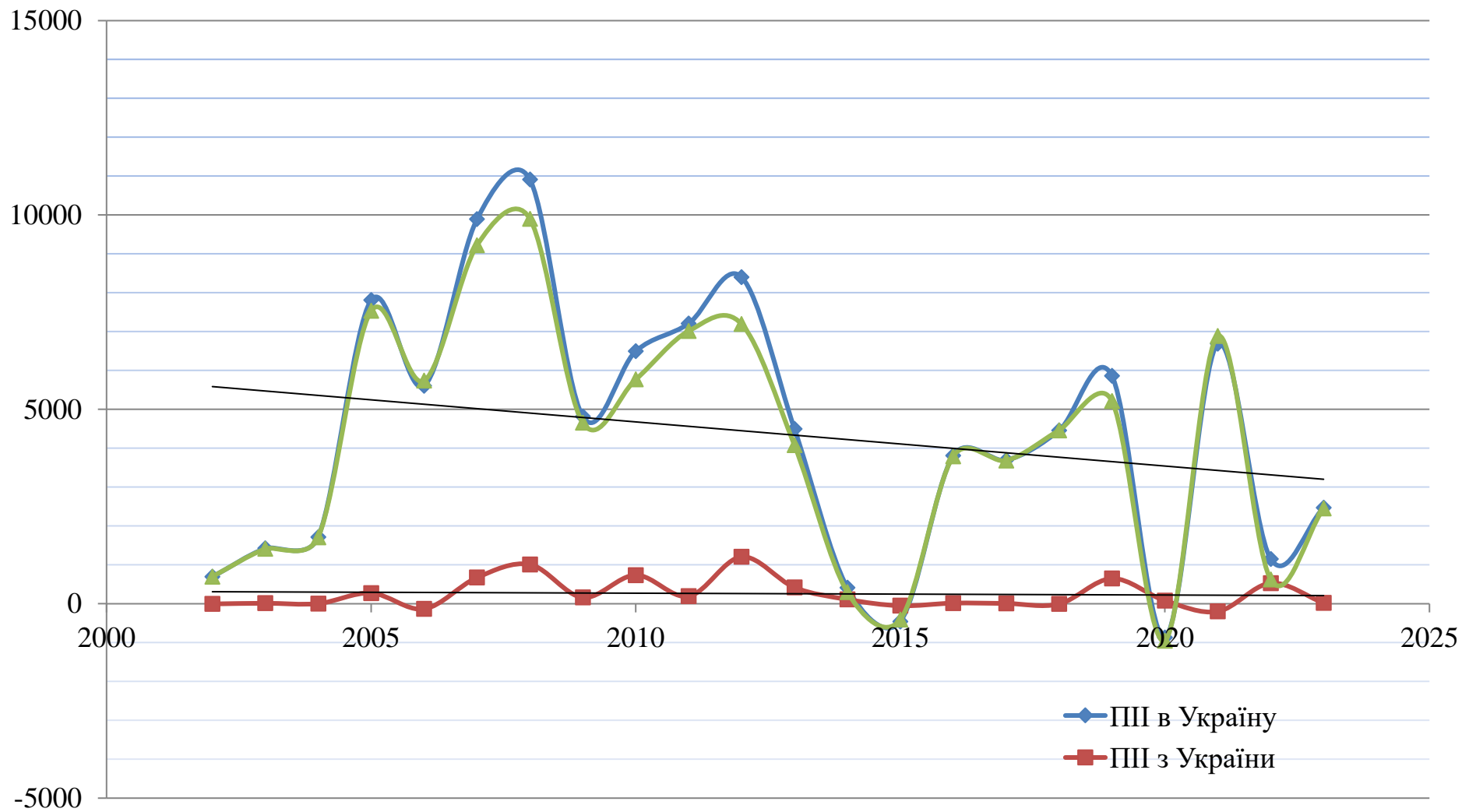

Рис. 18. Обсяг прямих іноземних інвестицій до економіки України у період 2002-2023 рр.

В ЧОМУ РОЛЬ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТА ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ?

Інвестиційний проєкт (ІП) — це:

- діяльність, що передбачає проведення комплексу заходів для досягнення певної мети;
- система організаційно-правових і розрахунково- фінансових документів, необхідних для проведення певних заходів, які містять їх опис.

Інвестиційний проєкт — це сукупність поєднаних в одне ціле намірів і практичних дій з метою здійснення інвестиційних вкладень, забезпечення визначених конкретних фінансових, економічних, виробничих і соціальних заходів з метою отримання прибутку.

Учасники інвестиційного проєкту

- ✓ Ініціатор проєкту
- ✓ Замовник проєкту
- ✓ Інвестор
- ✓ Управляючий проєктом
- ✓ Контрактор проєкту

Рис. 19. Перелік основних учасників реалізації інвестиційного проєкту в умовах цифрових трансформаційних перетворень

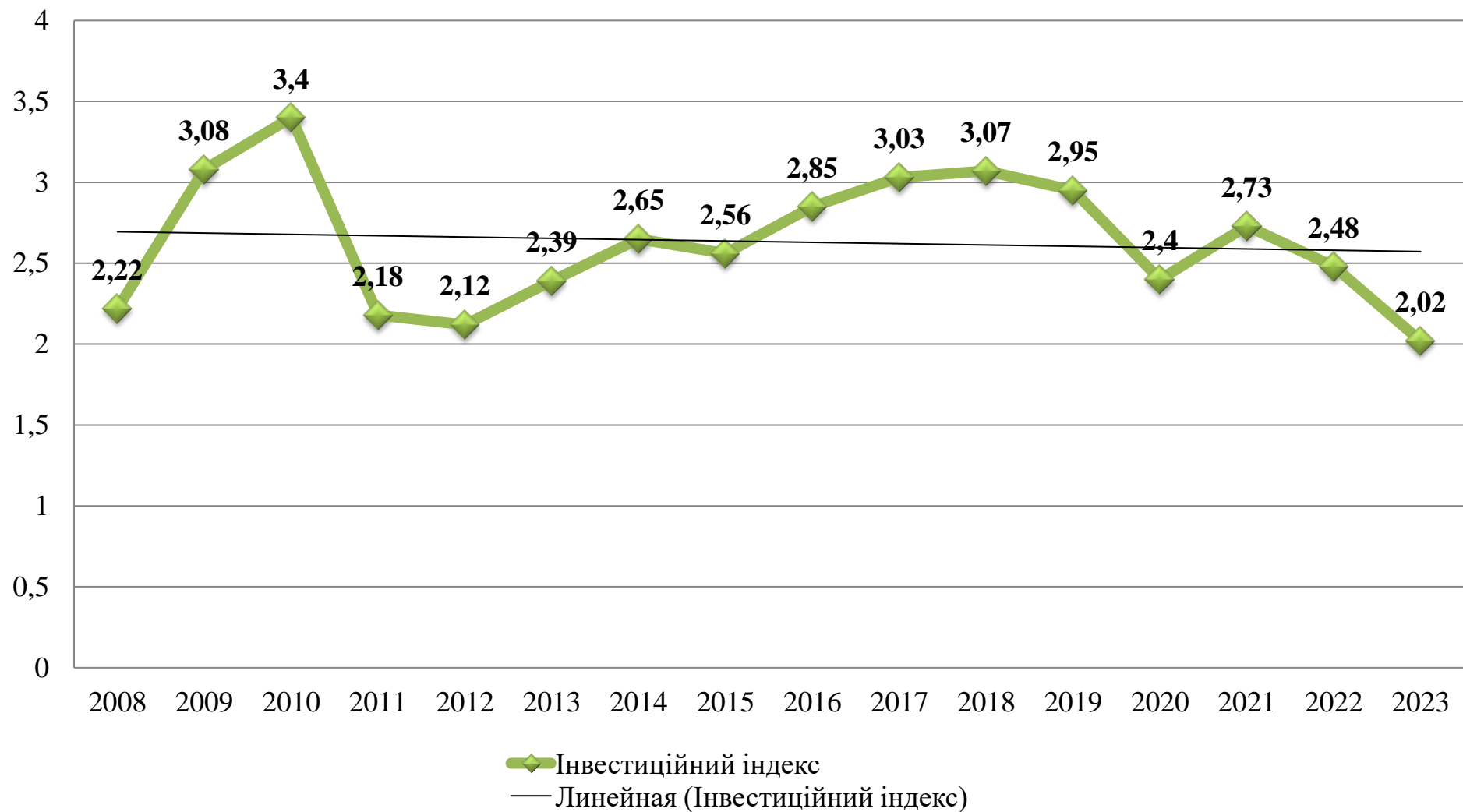

Рис. 20. Динаміка індексу інвестиційної привабливості економіки України у період 2008 – 2023 рр.

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПРОЄКТ ПОВИНЕН ДАТИ ВІДПОВІДЬ НА 3 ОСНОВНІ ПИТАННЯ

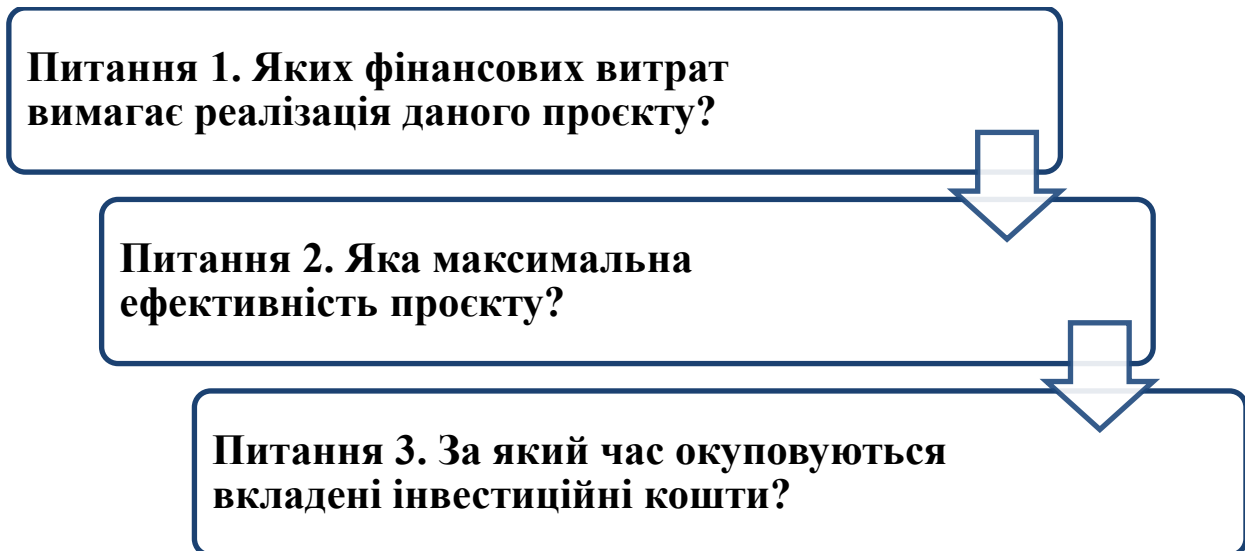

Рис. 21. Ключові питання реалізації інвестиційних проєктів в умовах цифрових трансформаційних перетворень

Ініціатор — сторона, яка є автором ідеї проєкту, його попереднього обґрунтування та пропозицій по здійсненню.

Замовником інвестиційного проєкту є **суб'єкт інвестиційної діяльності** (юридична або фізична особа), який має фінансові кошти й за вимогою підрядчика надає поручительство про свою платоспроможність.

Замовником може бути: держава, міністерство, відомство, корпорація, асоціація, об'єднання, установа або приватна особа.

Інвестор(и) — сторона(и), що вкладає інвестиції в проєкт.

Якщо інвестор та замовник не одна й та сама особа, то інвесторами звичайно виступають банки, інвестиційні фонди та інші організації.

Управляючий проєктом — юридична (фізична) особа, якій замовник та інвестор делегують повноваження щодо здійснення проєкту — планування, контролю та координації робіт усіх учасників проєкту.

Контрактор (генеральний контрактор) — сторона чи учасник проєкту, що вступає до відносин із замовником та бере на себе обов'язок за виконання робіт по контракту (це може бути увесь проєкт чи його частина).

КЛАСИФІКАЦІЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ

КЛАСИФІКАЦІЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ

В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ВАРТОСТІ:

Інвестиційні проєкти бувають трьох видів:
дрібні, середні та великі

Вартість *дрібних проєктів* становить менше 300 тис. дол. США.

До *середніх проєктів* відносять міжрегіональні та регіональні проєкти, окремі проєкти, розроблювані на рівні корпорацій; їх вартість — від 300 тис. дол. до 2 млн. дол. США.

Великі проєкти (вартістю більше 2 млн. дол. США) мають стратегічний характер, будучи принципово новими об'єктами інвестування.

КЛАСИФІКАЦІЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ

В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ТРИВАЛОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ:

- *короткотермінові* (до одного року)
- *середньотермінові* (1—3 років)
- *довготермінові* (3—5 років)

КЛАСИФІКАЦІЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ

В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД КЛАСУ:

Мегaproєкти — це цільові міжнародні, національні, міжгалузеві та галузеві програми розвитку, що містять велику кількість взаємопов'язаних проєктів, об'єднаних загальною метою, які характеризуються виділеними на їх реалізацію ресурсами та обмеженим часом виконання.

Мультипроєкти — це проєкти, спрямовані на забезпечення та реалізацію визначеної стратегії розвитку підприємств (забезпечення високої прибутковості власного капіталу, фінансової стійкості та інше).

Монопроєкти — це окремі інвестиційні проєкти, що потребують створення єдиної проєктної команди. Такі проєкти поділяються на *технічні, організаційні, економічні, соціальні, змішані* і мають відповідні обмеження у фінансових та інших ресурсах.

Заміна застарілого устаткування, як природний процес у рамках діючого бізнесу

Заміна устаткування з метою зниження виробничих витрат

Збільшення випуску продукції і розширення ринку послуг

Розширення бізнесу з метою випуску нових продуктів

Проєкти, що мають екологічну спрямованість

Рис. 22. Види інвестиційних проєктів, що є типовими для хаотично структурованої економічної системи в умовах цифрових трансформаційних перетворень

ТИПИ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ

В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ЦІЛЬОВОЇ СПРЯМОВАНОСТІ:

Інвестиційні проєкти бувають двох видів: тактичні і стратегічні

Тактичні – проєкти, пов’язані зі збільшенням обсягів виготовлення продукції, підвищенням якості, модернізацією устаткування.

Стратегічні – проєкти, що передбачають зміну форми власності чи кардинальну зміну характеру виробництва.

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ:

показники комерційної ефективності;

показники ефективності участі підприємства у проєкті;

показники ефективності інвестування в акції підприємства;

показники ефективності для структур вищого рівня;

показники бюджетної ефективності

A 3D rendered orange character with a large head and small body, holding a rectangular sign with a gold border. The character is positioned in the center-right of the frame, facing left. The sign contains text in Ukrainian.

Життєвий цикл проекту

це час від першої витрати до останньої вигоди проекту.

Відбиває розвиток проекту, роботи, які проводяться на різних стадіях його підготовки, реалізації і експлуатації.

ФАЗИ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЄКТУ

ПЕРЕДІНВЕСТИЦІЙНА ФАЗА – визначення інвестиційних можливостей, аналіз альтернативних варіантів і попереднє техніко-економічне обґрунтування проекту, рішення про інвестування.

ІНВЕСТИЦІЙНА ФАЗА – встановлення правової, фінансової й організаційної основ для здійснення проекту, придбання і передача технологій, детальна обробка та укладення контрактів, будівельні роботи й установка устаткування, набір і навчання персоналу, здача в експлуатацію і запуск.

ЕКСПЛУАТАЦІЙНА ФАЗА – розглядається в коротко- і довгостроковому/-ій плані/перспективі.

У короткостроковому плані вивчається можливе виникнення проблем, пов'язаних із застосуванням вибраної технології, функціонуванням устаткування або з кваліфікацією персоналу.

У довгостроковому плані береться до уваги вибрана стратегія та сукупні витрати на виробництво і маркетинг, а також надходження від продажу.

КЛАСИФІКАЦІЯ ВИДАТКІВ НА РЕАЛІЗАЦІЮ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ

Видатки за інвестиційними проєктами розподіляються на 2 види:

- ✓ **CAPEX**'и (*Capital Expenditures*) – капітальні витрати, що змінюють вартість необоротних активів, які не відносяться до видатків поточного періоду, проте амортизуються впродовж наступних періодів.
- ✓ **OPEX**'и (*Operational Expenditures*) – операційні витрати, що відносяться до поточного звітного періоду та зменшують базу оподаткування поточного періоду.

2.2. Техніко-економічне обґрунтування інвестиційного проєкту в умовах ревіталізації економіки України

Техніко-економічне обґрунтування – це вивчення економічної вигідності, аналіз і розрахунок економічних показників створюваного інвестиційного проєкту.

Метою проєкту може бути створення технічного об'єкту, будівництво або реконструкція існуючої будівлі.

Таблиця 3

Зміст розділів техніко-економічного обґрунтування інвестиційного проєкту в умовах цифрових трансформаційних перетворень

Назва розділу	Зміст розділу
Основна ідея проєкту	<ul style="list-style-type: none"> – ідея проєкту – перелік інвесторів і замовників – загальні відомості про проєкт
Аналіз ринку і стратегія маркетингу	<ul style="list-style-type: none"> – дослідження ринку – розробка проєктної стратегії – розробка концепції маркетингу
Сировина і комплектуючі матеріали	<ul style="list-style-type: none"> – класифікація сировини і комплектуючих матеріалів – специфікація потреб у матеріалах – доступність ресурсів (стратегія поставок)
Місцезнаходження і навколишнє середовище	<ul style="list-style-type: none"> – аналіз місцезнаходження і навколишнього середовища – остаточний вибір розміщення об'єкта
Інженерна частина проєкту	<ul style="list-style-type: none"> – визначення виробничої потужності – вибір технології, її придбання – вибір обладнання, будівельні роботи

**Зміст розділів техніко-економічного обґрунтування
інвестиційного проєкту в умовах цифрових трансформаційних
перетворень (продовження)**

Організаційні та накладні витрати	– організація проєктування – накладні витрати
Трудові ресурси	– визначення потреб у трудових ресурсах – визначення витрат, пов'язаних із трудовими ресурсами
Планування процесу здійснення проєкту	– складання графіку реалізації проєкту – розрахунок витрат щодо реалізації проєкту
Фінансовий аналіз та оцінка ефективності інвестування	– аналіз витрат – фінансування проєкту – фінансово-економічні показники діяльності підприємства, що реалізує проєкт

**РОЗРОБКА І РЕАЛІЗАЦІЯ
ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЄКТУ ВКЛЮЧАЄ
НАСТУПНІ ЕТАПИ:**

- 1) формування інвестиційних ідей;
- 2) дослідження інвестиційних можливостей;
- 3) техніко-економічне обґрунтування інвестиційного проєкту;
- 4) підготовка конкретної документації;
- 5) підготовка проєктної документації;
- 6) будівельно-монтажні роботи;
- 7) експлуатація об'єкта та моніторинг економічних показників.

2.3. Сутнісні характеристики бізнес-плану інвестиційних проєктів в аспекті післявоєнного відновлення економіки України у контексті імплементації цифрових трансформаційних перетворень

БІЗНЕС-ПЛАН – стандартний документ, в якому детально обґрунтовується концепція підготовленого для реалізації реального інвестиційного проєкту і наводяться його основні характеристики.

ПОРЯДОК РОЗРОБКИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЄКТУ ОХОПЛЮЄ 2 ЧАСТИНИ:

- 1) передпроектні дослідження;
- 2) проектування.

ДРУГА ЧАСТИНА ПРОЦЕСУ (ПРОЄКТУВАННЯ)

ПЕРЕДБАЧАЄ ДВА ЕТАПИ:

- 1) попередній проєкт (*форпроект, аванпроект*);
- 2) остаточний проєкт.

У бізнес-плані можуть бути зацікавлені:

Рис. 22. Сторони, що можуть бути зацікавлені у реалізації інвестиційного проєкту крізь призму цифрових трансформаційних перетворень в умовах повномасштабного воєнного вторгнення в Україну

ПЕРЕВАГИ ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НА МАКРОЕКОНОМІЧНОМУ РІВНІ ЗА ДОПОМОГОЮ БІЗНЕС-ПЛАНУ:

- 1) Спонукає керівництво розглядати перспективу подальшого стратегічного розвитку.
- 2) Дає можливість більш чітко координувати зусилля для досягнення стратегічних цілей у довгостроковій перспективі.
- 3) Встановлює Стратегічні вектори у якості економічних орієнтирів стратегічних досягнень.
- 4) Дозволяє отримати швидку управлінські рішення в кризових умовах.

КЛАСИФІКАЦІЇ ПОКАЗНИКІВ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ:

- **ПОКАЗНИКИ БЮДЖЕТНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ**, що відображають фінансові результати реалізації проекту *для бюджетів усіх рівнів*;
- **ПОКАЗНИКИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ**, що враховують наслідки реалізації інвестиційного проекту *для суспільства в цілому*;
- **ПОКАЗНИКИ КОМЕРЦІЙНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ** проекту (**фінансово-економічна оцінка**), які *враховують фінансові результати реалізації проекту для його безпосередніх учасників*.

РОЗДІЛ 3

АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ФОРМУВАННЯ ВИСОКОГО РІВНЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ: СИНЕРГЕТИЧНИЙ ЕФЕКТ

Ключові терміни та поняття:

Динаміка, аналіз, оцінка, стратегічні орієнтири, тактичні кроки, стратегічні вектори, інноваційні управлінські рішення, синергія, макроекономічний рівень, ревіталізація.

3.1. Особливості інвестиційної привабливості національної економічної системи в умовах ревіталізації: світовий досвід

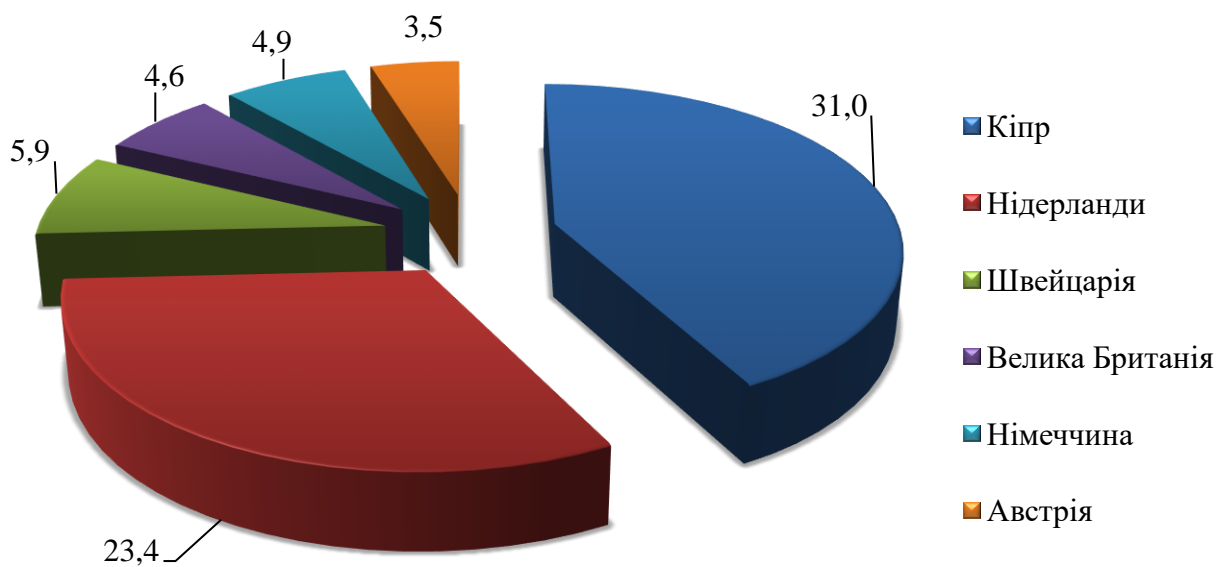

Рис. 23. Джерела прямих іноземних інвестицій до економіки України станом на кінець 2023 р., у відсотках

Рис. 24. Хронологічна послідовність відображення рейтингових позицій та економічних показників

Військова агресія
проти України

Нерозвиненість та низька
ефективність вітчизняного
фондового ринку

Проблеми на ринку праці, що пов'язано
із змінами у складі робочої сили через
зовнішню та внутрішню міграцію
населення

Низький рівень банківського
кредитування реального сектору
економіки України

Зростання інфляції, що приводить до
знецінення заощаджень населення

Недостатня розвиненість
внутрішнього ринку, що не
сприяє розвитку вітчизняного
бізнесу

Недосконалість державного управління та
інституційного середовища, що призводить
до порушення умов
конкурентоспроможності вітчизняної
економіки та підвищення рівня її
корупційних ризиків

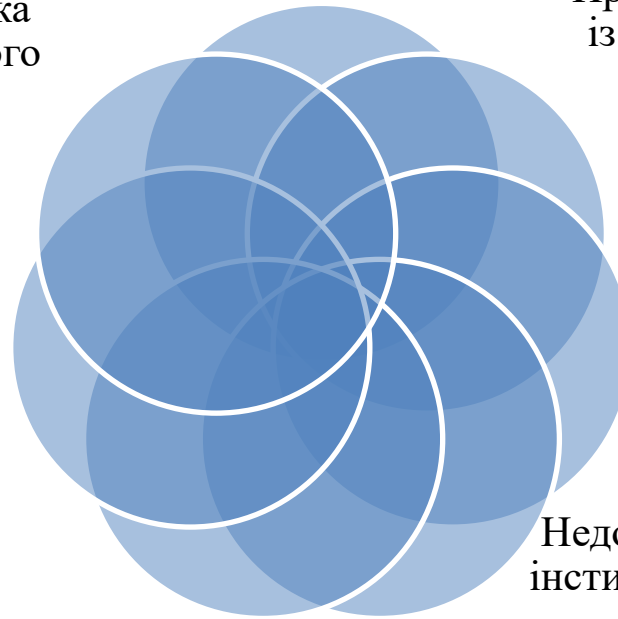

Рис. 25. Основні перешкоди та ризики низької інвестиційної активності в Україні на сучасному етапі

Таблиця 4

Аналіз рейтингових позицій держав світу за даними міжнародного індексу Network Readiness Index, 2023 рік (спеціальна вибірка із загального рейтингу)

Назва держави	Місце у рейтинговому списку	Загальна сума балів	Складові рейтингової оцінки			
			Технології	Людський капітал	Ступінь управління	Глобальний вплив
Сполучені Штати Америки	1	76,91	1	4	7	23
Сінгапур	2	76,81	5	6	10	1
Фінляндія	3	76,19	10	7	1	2
Нідерланди	4	76,04	4	15	2	5
Швеція	5	75,68	9	9	5	4
Швейцарія	6	74,76	2	14	13	6
Республіка Корея	7	74,48	17	1	18	11
Данія	8	74,06	11	11	3	8
Німеччина	9	74,00	6	8	14	10
Сполучене Королівство Великої Британії та Ірландії	10	72,75	8	10	16	9
Україна	43	55,16	11	12	18	16

Таблиця 5

Аналіз рейтингових позицій держав світу за даними міжнародного індексу Digital Intelligence Index, 2023 рік (спеціальна вибірка із загального рейтингу за представленими кластерами)

Назва держави	Місце у рейтинговому списку	Загальна сума балів	Складові рейтингової оцінки				
			Глобальна кібер-безпека, місце у рейтинговому списку за даними 2023 р.	Національна кібер-безпека, місце у рейтинговому списку за даними 2023 р.	Індекс розвитку людства, місце у рейтинговому списку за даними 2023 р.	ВВП на душу населення, місце у рейтинговому списку за даними 2023 р.	ВВП на душу населення (за даними Світового Банку)
Сінгапур	1	99,71	5	2	2	9	8
Сполучені Штати Америки	2	88,44	2	5	7	12	2
Гонг-Конг	3	88,05	-	-	3	-	-
Фінляндія	4	87,72	21	12	18	19	24
Данія	5	87,13	29	22	12	22	10
Швейцарія	6	85,24	12	15	10	8	18
Норвегія	7	85,46	9	2	5	9	25
Швеція	8	85,31	11	8	4	24	22
Нідерланди	9	85,01	14	2	2	8	19
Ісландія	10	84,02	16	3	39	25	4
Україна	74	41,03	45	55	83	76	78

* Скорочення: ВВП – валовий внутрішній продукт

Таблиця 6

Аналіз рейтингових позицій держав світу за даними міжнародного індексу ICT Development Index, 2023 рік (спеціальна вибірка із загального рейтингу)

Назва держави	Місце у рейтинговому списку	Загальна сума балів	Складові рейтингової оцінки		Регіон (група держав у регіоні)
			Бальна оцінка компоненту універсального зв'язку рейтингового списку	Оцінка компоненту зв'язку за рівнем його значення для формування рейтингового списку	
Кувейт	1	98,2	97,0	99,3	Арабські держави (група держав: високий рівень доходу)
Сінгапур	2	97,4	99,4	95,4	Азіатсько-Тихоокеанський регіон (група держав: високий рівень доходу)
Естонія	3	96,9	97,5	96,4	Європа (група держав: високий рівень доходу)
Данія	4	96,8	98,2	95,6	Європа (група держав: високий рівень доходу)
Фінляндія	5	96,7	98,1	95,2	Європа (група держав: високий рівень доходу)

Назва держави	Місце у рейтинговому списку	Загальна сума балів	Складові рейтингової оцінки		Регіон (група держав у регіоні)
			Бальна оцінка компоненту універсального зв'язку рейтингового списку	Оцінка компоненту зв'язку за рівнем його значення для формування рейтингового списку	
Бахрейн	6	96,5	96,7	96,2	Арабські держави (група держав: високий рівень доходу)
Саудівська Аравія	7	94,9	93,2	96,5	Арабські держави (група держав: високий рівень доходу)
Ісландія	8	94,8	93,2	96,4	Європа (група держав: високий рівень доходу)
Латвія	9	93,8	90,2	97,5	Європа (група держав: високий рівень доходу)
Республіка Корея	10	93,7	92,7	94,9	Азіатсько-Тихоокеанський регіон (група держав: високий рівень доходу)
Україна	82	80,8	74,6	87,0	Європа (група держав: дохід нижче середнього рівня)

- Зниження рівня зовнішнього економічного попиту
- Зниження рівня фінансових умов ведення бізнесу
- Співпраця із державами Африканського континенту
- Залучення додаткового інвестиційного капіталу
- Зниження темпів зростання ВВП у державах Єврозони
- Зниження темпів прогресивного розвитку

Рис. 26. Схематичне відображення основних проблемних аспектів забезпечення прогресивного розвитку держав світу в умовах цифрової трансформації за даними звіту «Global Economic Prospects» від Світового Банку, 2023-2024 рр.

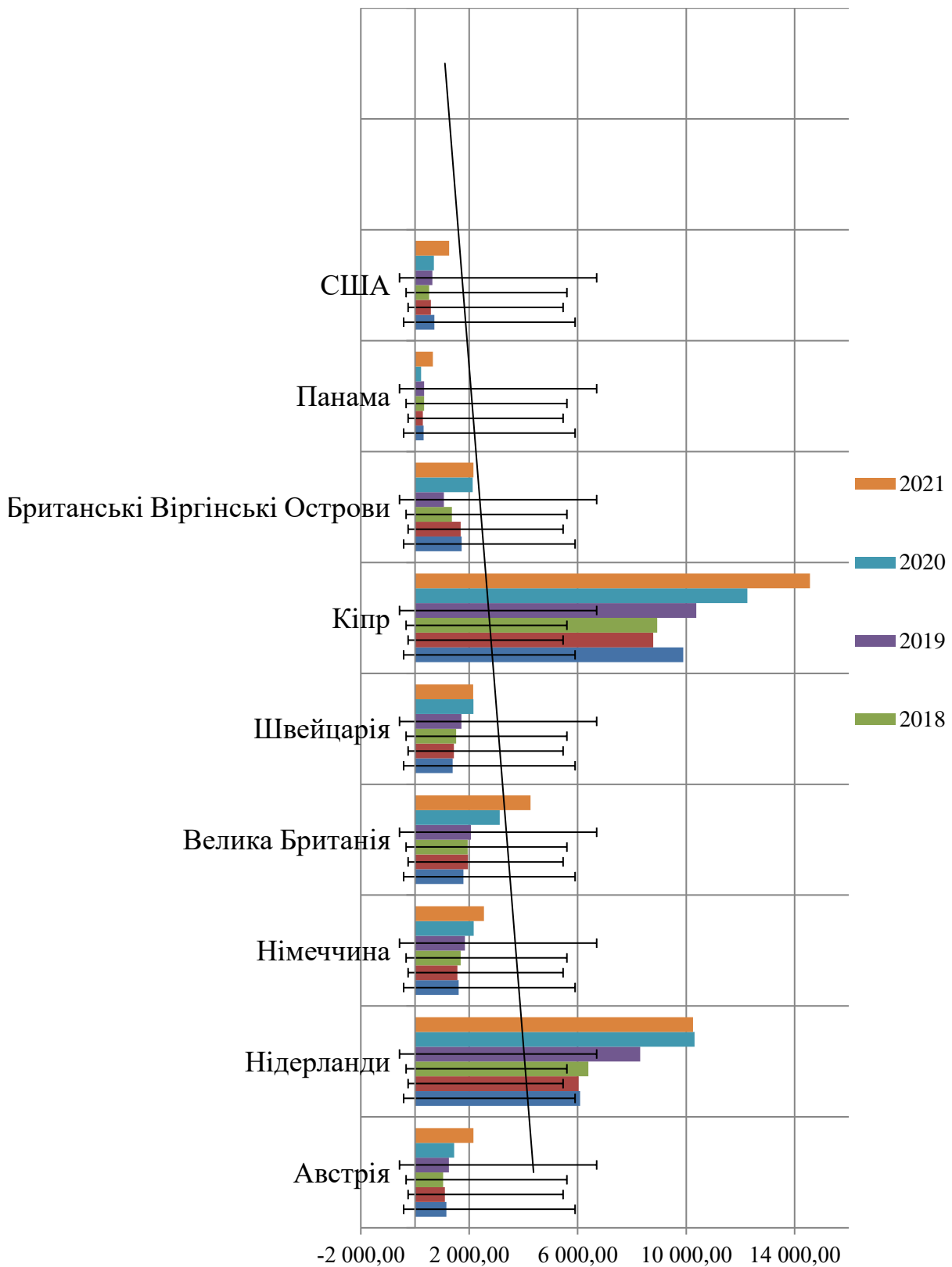

Рис. 27. Аналіз динаміки обсягів прямих іноземних інвестицій із держав світу в економіку України у період 2016-2021 рр., млн. дол. США

3.2. Синергетичне поєднання аспектів цифрових трансформаційних перетворень та інноваційності управлінських рішень на макроекономічному рівні: аналіз та рекомендації

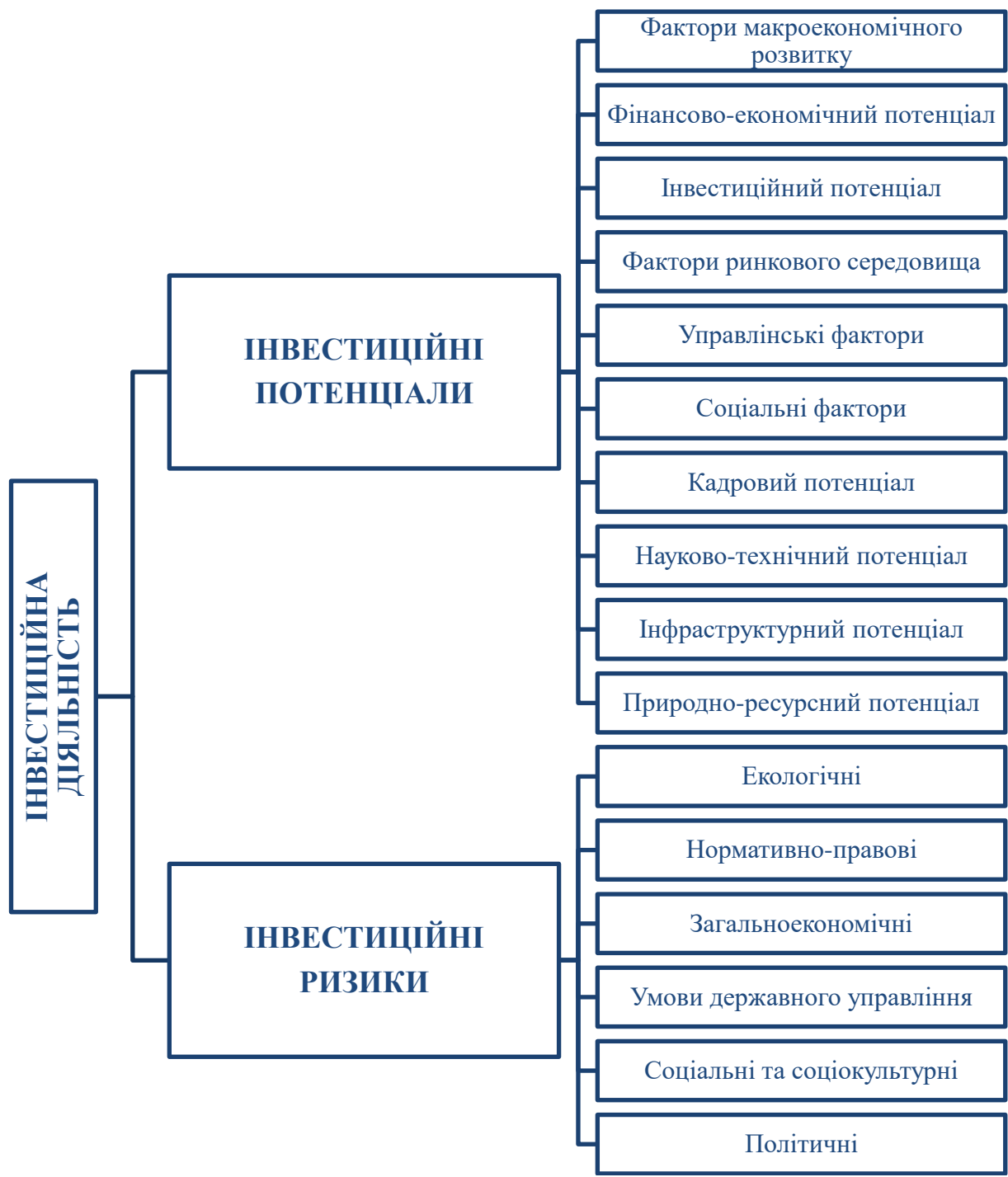

Рис. 28. Структура забезпечення функціонування інвестиційної діяльності в національній економіці в сучасних умовах ведення бізнесу

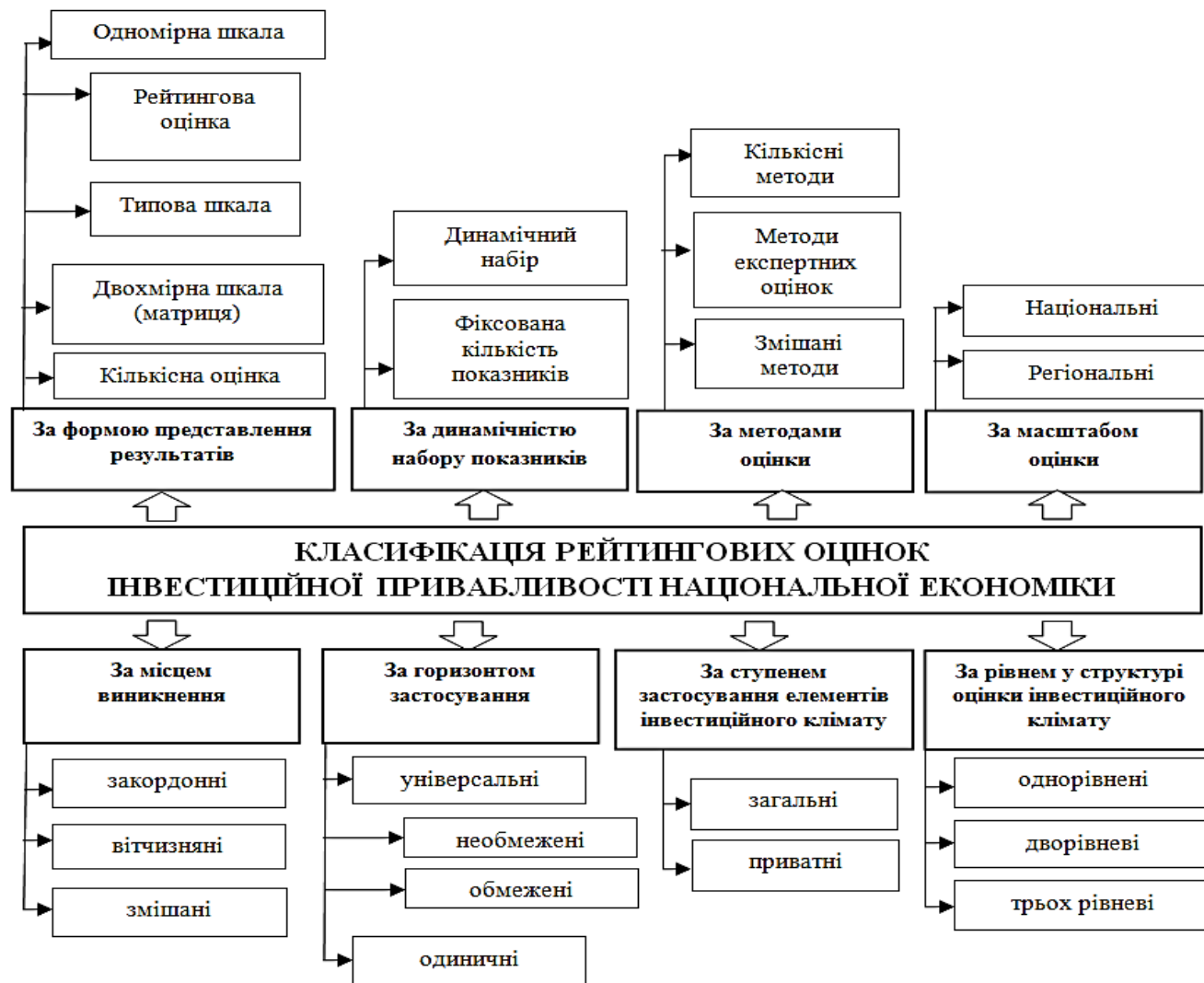

Рис. 29. Класифікація рейтингових оцінок інвестиційної привабливості національної економіки з погляду цифрових трансформаційних перетворень

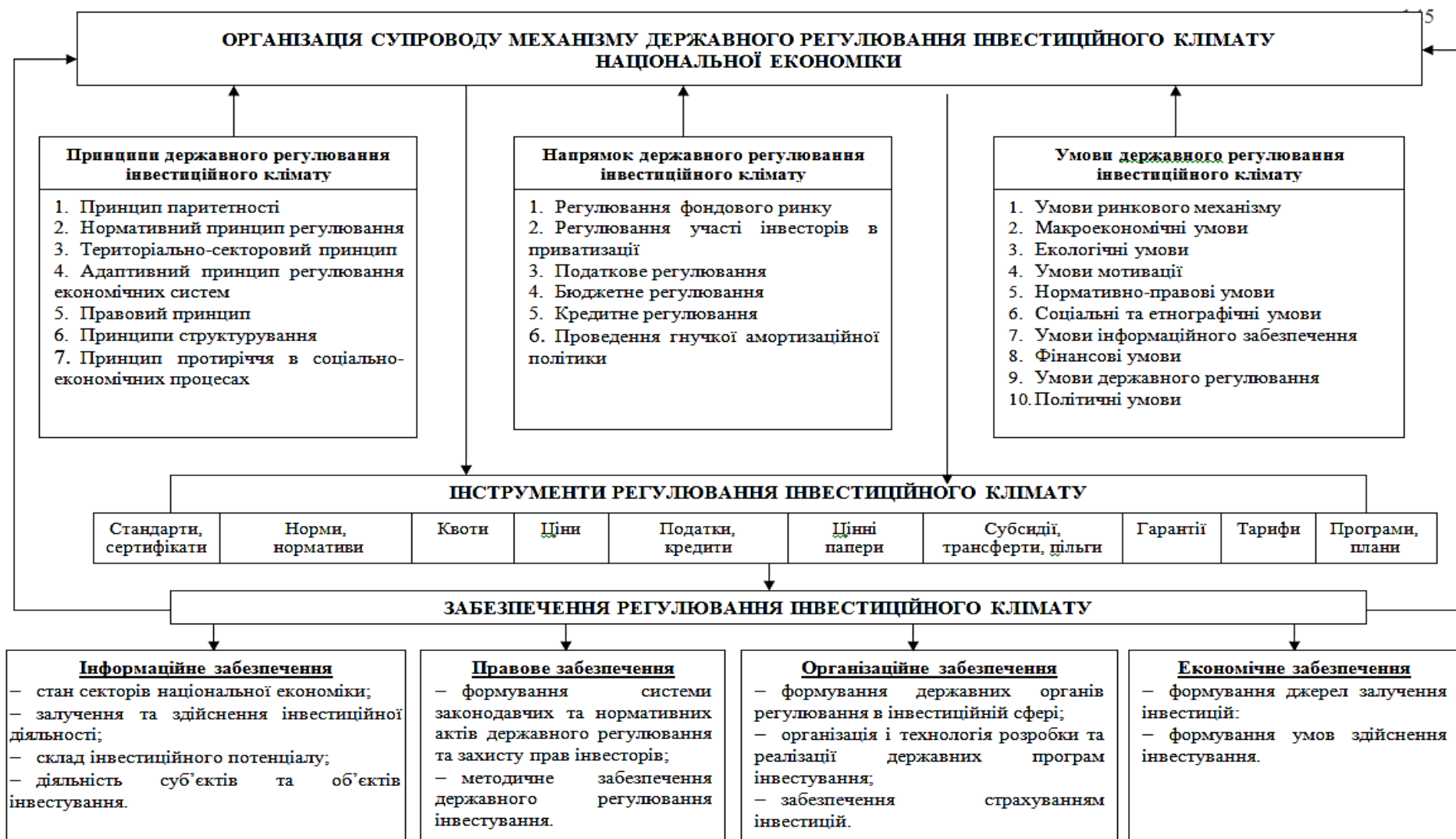

Рис. 30. Організаційно-економічний механізм державного регулювання інвестиційного клімату

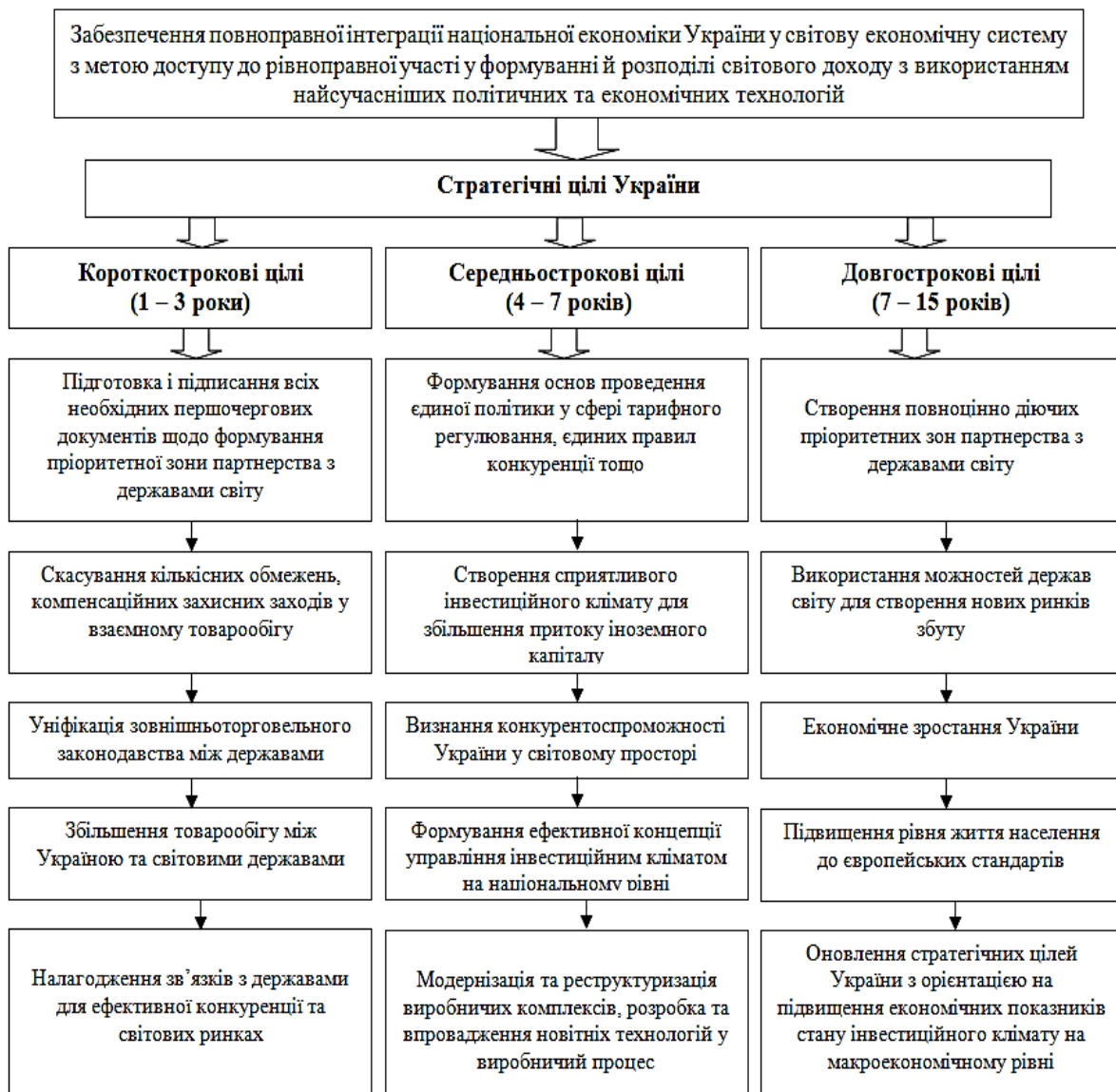

Рис. 31. Дерево інвестиційних стратегічних цілей України в коротко-, середньо- та довгостроковій перспективі в умовах повоєнного відновлення національної економічної системи

3.3. Стратегічні вектори становлення інвестиційної привабливості економіки України

Рис. 32. Схематичне відображення взаємозв'язку інструментів цифрової трансформації бізнес-моделі економічних перетворень України із позицій/із погляду цифрових трансформаційних перетворень та впливу діджиталізації

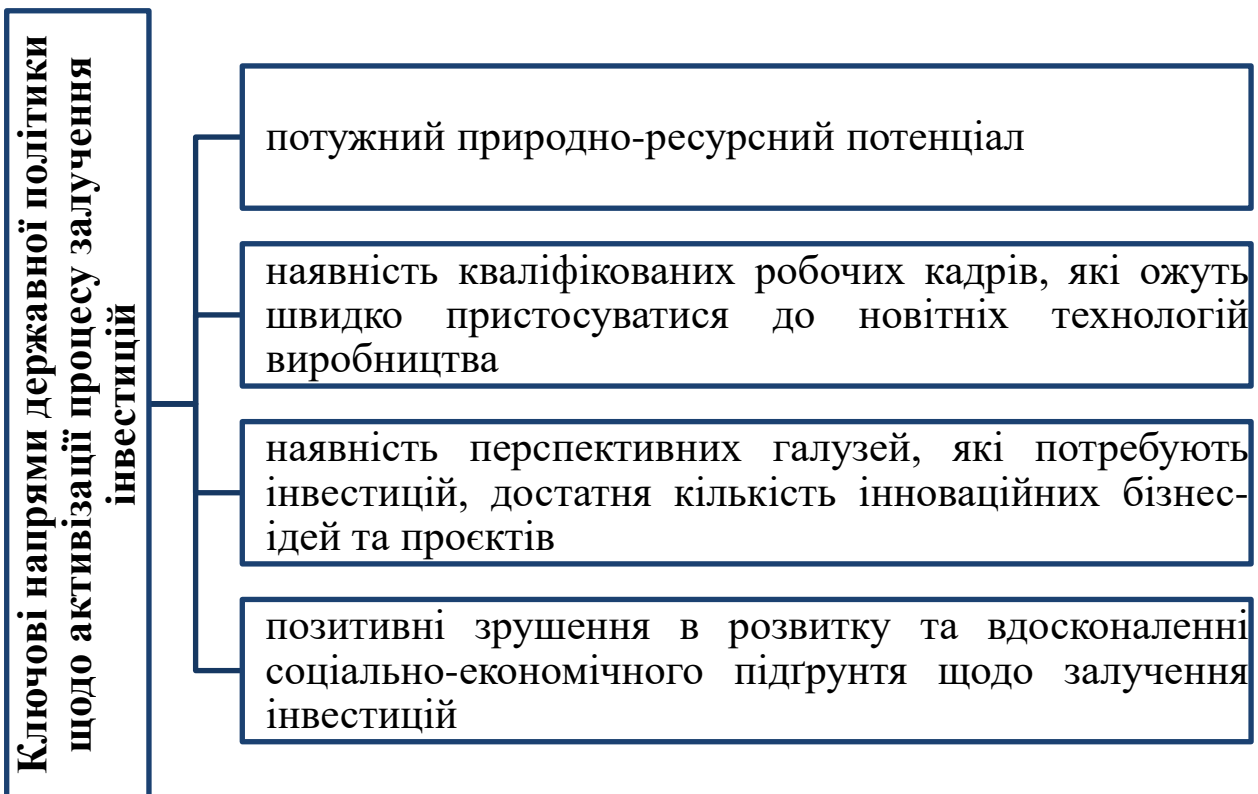

Рис. 33. Схематичне відображення ключових напрямів державної політики щодо активізації процесу залучення інвестицій до національної економіки

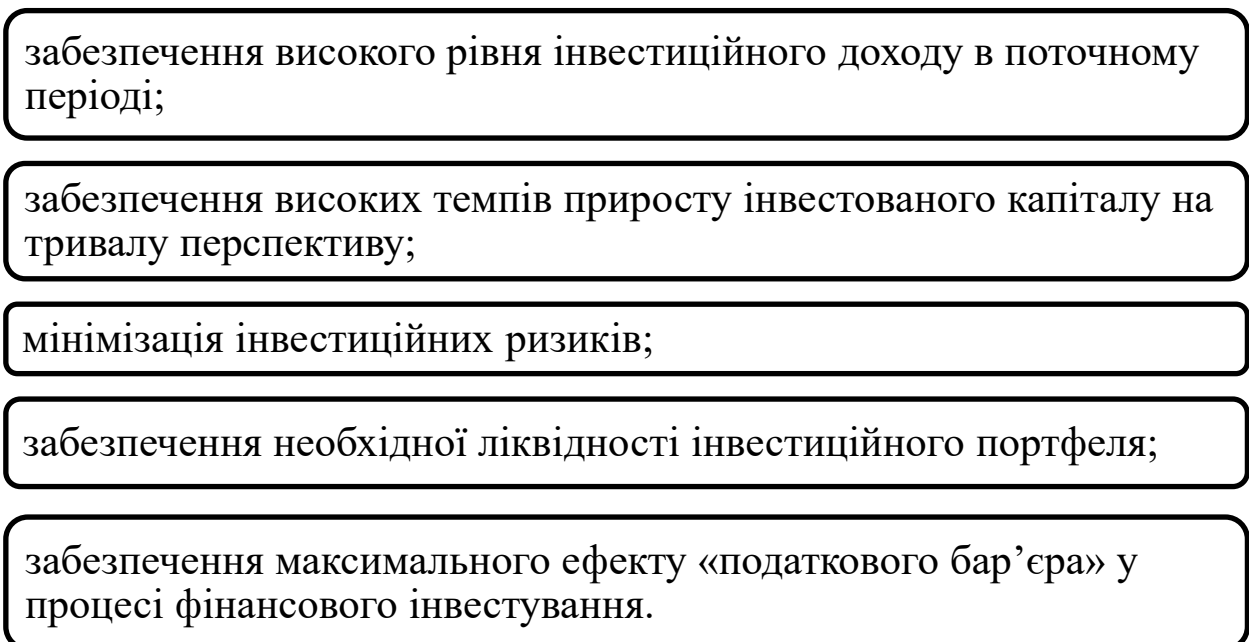

Рис. 33. Схематичне відображення системи цілей формування інвестиційного портфеля в умовах цифрових трансформаційних перетворень

Таблиця 7

Перелік проєктів (програм) міжнародної технічної допомоги Міністерства цифрової трансформації України у сфері забезпечення державної політики щодо впроваджується інструментарію цифрових трансформаційних перетворень з погляду реалізації інвестиційних проєктів макроекономічного рівня: синергетичний ефект

№ з/п	Назва проєкту (програми) міжнародної технічної допомоги	Інформація про укладання грантової угоди	Загальна сума витрачених під час реалізації проєкту (програми) коштів міжнародної технічної допомоги	Бенефіціар	Партнер з розвитку (за наявності)
1.	Прозорість та підзвітність у державному управлінні та послугах (TAPAS)	Укладання не передбачено	26 272 400 дол. США	1. Міністерство цифрової трансформації України. 2. Міністерство економіки України.	Уряд США через Агентство США з міжнародного розвитку
2.	Підтримка організацій – лідерів у протидії корупції в Україні «ВзаємоДія»	Укладання не передбачено	(інформація відсутня)	Секретаріат Кабінету Міністрів України	Уряд США через Агентство США з міжнародного розвитку

№ з/п	Назва проєкту (програми) міжнародної технічної допомоги	Інформація про укладання грантової угоди	Загальна сума витрачених під час реалізації проєкту (програми) коштів міжнародної технічної допомоги	Бенефіціар	Партнер з розвитку (за наявності)
3.	Конкурентоспроможна економіка України	Грантова угода обмеженого обсягу в натуральній формі № LSGA_011 «USAID підтримує Міністерство цифрової трансформації України у створенні спеціальної правової бази для Дія.Сіті»	2 286 067 грн.	1. Державна регуляторна служба України. 2. Міністерство економіки України.	Уряд США через Агентство США з міжнародного розвитку

№ з/п	Назва проєкту (програми) міжнародної технічної допомоги	Інформація про укладання грантової угоди	Загальна сума витрачених під час реалізації проєкту (програми) коштів міжнародної технічної допомоги	Бенефіціар	Партнер з розвитку (за наявності)
4.	Підтримка ЄС для Сходу України – відновлення, зміцнення миру та урядування	Укладання не передбачено	(інформація відсутня)	<ul style="list-style-type: none"> 1. Запорізька обласна державна адміністрація. 2. Херсонська обласна державна адміністрація. 3. Міністерство внутрішніх справ України. 4. Міністерство юстиції України. 5. Державна судова адміністрація України. 6. Міністерство у справах ветеранів України. 7. Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України. 	Європейський Союз через Програму розвитку Організації Об'єднаних Націй (ПРООН)

№ з/п	Назва проєкту (програми) міжнародної технічної допомоги	Інформація про укладання грантової угоди	Загальна сума витрачених під час реалізації проєкту (програми) коштів міжнародної технічної допомоги	Бенефіціар	Партнер з розвитку (за наявності)
5.	Супровід урядових реформ в Україні (SURGe)	Укладання не передбачено	(інформація відсутня)	<ul style="list-style-type: none"> 1. Секретаріат Кабінету Міністрів України. 2. Міністерство цифрової трансформації України. 3. Міністерство юстиції України. 4. Міністерство охорони здоров'я України. 5. Львівська обласна державна адміністрація. 6. Чернігівська обласна державна адміністрація. 	Уряд Канади через Міністерство міжнародних справ Канади

№ з/п	Назва проєкту (програми) міжнародної технічної допомоги	Інформація про укладання грантової угоди	Загальна сума витрачених під час реалізації проєкту (програми) коштів міжнародної технічної допомоги	Бенефіціар	Партнер з розвитку (за наявності)
6.	Мобільні центри надання адміністративних послуг для постраждалого від конфлікту населення Східної України	Укладання не передбачено	(інформація відсутня)	1. Міністерство цифрової трансформації України. 2. Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України.	Уряд Канади через Міністерство закордонних справ, торгівлі та розвитку Канади
7.	Електронне врядування задія підзвітності влади та участі громади (EGAP)	Укладання не передбачено	94 870 025 грн.	Міністерство цифрової трансформації України	Уряд Швейцарської Конфедерації через Швейцарську агенцію з розвитку і співробітництва (SDC)

№ з/п	Назва проєкту (програми) міжнародної технічної допомоги	Інформація про укладання грантової угоди	Загальна сума витрачених під час реалізації проєкту (програми) коштів міжнародної технічної допомоги	Бенефіціар	Партнер з розвитку (за наявності)
8.	Кібербезпека критично важливої інфраструктури України	Укладання не передбачено	(інформація відсутня)	1. Міністерство цифрової трансформації України. 2. Апарат Ради національної безпеки і оборони України.	Уряд США через Агентство США з міжнародного розвитку
9.	Децентралізація для розвитку демократичної освіти (DECIDE)	Укладання не передбачено	(інформація відсутня)	1. Міністерство освіти і науки України; 2. Міністерство розвитку громад та територій України; 3. Державна служба якості освіти України; 4. Івано-Франківська обласна державна адміністрація.	Уряд Швейцарської Конфедерації через Швейцарське бюро співробітництва

№ з/п	Назва проєкту (програми) міжнародної технічної допомоги	Інформація про укладання грантової угоди	Загальна сума витрачених під час реалізації проєкту (програми) коштів міжнародної технічної допомоги	Бенефіціар	Партнер з розвитку (за наявності)
10.	Трансформація комунікацій	Грантова угода обмеженого обсягу в натуральній формі № ТСА003 «Гід з державних послуг»	(інформація відсутня)	Міністерство культури та інформаційної політики України	Уряд США через Агентство США з міжнародного розвитку
11.	Застосування та імплементація Угоди про асоціацію між ЄС та Україною у сфері торгівлі/ «EU4Business: конкурентоспроможність та інтернаціоналізація МСП»	Укладання не передбачено	(інформація відсутня)	(інформація відсутня)	(інформація відсутня)

№ з/п	Назва проєкту (програми) міжнародної технічної допомоги	Інформація про укладання грантової угоди	Загальна сума витрачених під час реалізації проєкту (програми) коштів міжнародної технічної допомоги	Бенефіціар	Партнер з розвитку (за наявності)
12.	Інтероперабельність, е-послуги та кібербезпека (EU4DigitalUA)	Укладання не передбачено	1 644 788 євро	Міністерство цифрової трансформації України	Європейський Союз
13.	Цифрові, інклюзивні, доступні: підтримка цифровізації державних послуг в Україні (Підтримка DIA)	Укладання не передбачено	1 139 470 дол. США	Міністерство цифрової трансформації України	Уряд Королівства Швеція через Шведське агентство з міжнародного розвитку (SIDA)
14.	EU4DigitalUA: розвиток потенціалу, комунікація та захист даних	Укладання не передбачено	(інформація відсутня)	Міністерство цифрової трансформації України	Європейський Союз

№ з/п	Назва проєкту (програми) міжнародної технічної допомоги	Інформація про укладання грантової угоди	Загальна сума витрачених під час реалізації проєкту (програми) коштів міжнародної технічної допомоги	Бенефіціар	Партнер з розвитку (за наявності)
15.	Діджиталізація економіки як елемент сталого розвитку України та Таджикистану	Grant Agreement for an Action with Multiple Beneficiaries Under «Erasmus+ Capacity Building In The Field Of Higher Education» № 618270-EPP-1-2020-1-LT-EP RKA2-CBHE-JP	(інформація відсутня)	Міністерство освіти і науки України	Європейський союз
16.	Інноваційна лабораторія підтримки асоціації Україна – ЄС (ІнноЛабЄС)	Укладання не передбачено	3 130 000 грн.	1. Міністерство цифрової трансформації України. 2. Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України.	Уряд Федеративної Республіки Німеччина через Федеральне міністерство економічного співробітництва та розвитку

№ з/п	Назва проєкту (програми) міжнародної технічної допомоги	Інформація про укладання грантової угоди	Загальна сума витрачених під час реалізації проєкту (програми) коштів міжнародної технічної допомоги	Бенефіціар	Партнер з розвитку (за наявності)
17.	Побудова кращого майбутнього: відновлення мікро-, малих і середніх підприємств України після COVID у напрямку посилення стійкості та сталого розвитку	Укладання не передбачено	310 734 доларів США	Міністерство цифрової трансформації України	Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй в Україні (ПРООН)
18.	Операційна підтримка у наданні стратегічних консультацій щодо реформування сектору цивільної безпеки України (2021-2024 рр.)	Укладання не передбачено	(інформація відсутня)	(інформація відсутня)	(інформація відсутня)

№ з/п	Назва проєкту (програми) міжнародної технічної допомоги	Інформація про укладання грантової угоди	Загальна сума витрачених під час реалізації проєкту (програми) коштів міжнародної технічної допомоги	Бенефіціар	Партнер з розвитку (за наявності)
19.	Підтримка цифрової політики України	Укладання не передбачено	90 000 євро	1. Міністерство цифрової трансформації України. 2. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.	Європейський Союз
20.	Уповноважені впливові особи: покращення участі громадянського суспільства у розробленні політик та моніторингу діяльності органів виконавчої влади	Укладання не передбачено	(інформація відсутня)	(інформація відсутня)	(інформація відсутня)

№ з/п	Назва проєкту (програми) міжнародної технічної допомоги	Інформація про укладання грантової угоди	Загальна сума витрачених під час реалізації проєкту (програми) коштів міжнародної технічної допомоги	Бенефіціар	Партнер з розвитку (за наявності)
21.	Підтримка ЄС для посилення кібербезпеки в Україні	Укладання не передбачено	(інформація відсутня)	(інформація відсутня)	(інформація відсутня)
22.	PROSTO: Підтримка доступності послуг в Україні	Укладання не передбачено	(інформація відсутня)	(інформація відсутня)	(інформація відсутня)
23.	Підтримка ЄС цифрової трансформації України	Укладання не передбачено	(інформація відсутня)	(інформація відсутня)	(інформація відсутня)
24.	EU4Business: Підтримка інституційних органів і політики у сфері МСП (SMEPIS) в Україні	Укладання не передбачено	(інформація відсутня)	(інформація відсутня)	(інформація відсутня)

№ з/п	Назва проєкту (програми) міжнародної технічної допомоги	Інформація про укладання грантової угоди	Загальна сума витрачених під час реалізації проєкту (програми) коштів міжнародної технічної допомоги	Бенефіціар	Партнер з розвитку (за наявності)
25.	Ефективне державне управління завдяки GovTech і прозорості в Україні	Укладання не передбачено	(інформація відсутня)	(інформація відсутня)	(інформація відсутня)
26.	Підсилення EU4DigitalUA: розвиток спроможностей, комунікація та захист даних	Укладання не передбачено	(інформація відсутня)	(інформація відсутня)	(інформація відсутня)

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Digitization, digitalization and digital transformation: the differences. i-SCOOP. URL : <https://www.i-scoop.eu/digital-transformation/digitization-digitalization-digitaltransformation-disruption>.
2. European Commission. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. *A Digital Single Market Strategy for Europe. Brussels*. URL : <https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?qid=1447773803386&uri=CELEX:52015DC0192>.
3. European Commission. Офіційний сайт. URL : <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi>.
4. Gorelova, G. V., & Pankratova, N. D. (2018). Scientific Foresight and Cognitive Modeling of Socio-Economic Systems. *IFAC-PapersOnLine*, 51(30), 145-149. URL: https://www.researchgate.net/publication/329148669_Scientific_Foresight_and_Cognitive_Modeling_of_Socio-Economic_Systems.
5. Ivey, I. (2006). The T&T Foresight Project (Tourism Global Foresight Report). *Trinidad. NIHERST*. 35 p. URL : <https://www.niherst.gov.tt/resources/publications/tourism-sector-chpt3.pdf>.
6. Mazaraki, A, Boiko, M., Bosovska, M., Okhrimenko, A., & Antoniuk, K. (2022). The rating of Ukraine's regional tourist systems according to their investment potential. *Problems and Perspectives in Management*, 20(3), 43-61.
7. Mesenbourg, T. L. (2001). Measuring the Digital Economy. U.S. Bureau of the Census. URL : <https://www.census.gov/content/dam/Census/library/working-papers/2001/econ/digitalecon.pdf>.
8. Shaposhnykov, K. S. (2018). The impact of the institutional environment on the innovative development of the region's economy. *Prychornomorski ekonomichni studii*, 26(2), 34-36.
9. Tochylyna, Yu. Yu. (2019). The role of human capital in the innovative development of the national economy. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriiia «Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo»*, 26(2), 88-91.
10. Ukraine Reconstruction May Cost \$1.1 Trillion, EIB Head Says. Bloomberg. URL : <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-06-21/ukraine-reconstruction-may-cost-1-1-trillion-eib-headsay>.
11. Ukraine Reform Conference URC-2022. План Відновлення України. 40 с. URL : <https://ua.urb2022.com/plan-vidnovlennya-ukrayini>.
12. Антонюк К. Г. Характеристика джерел інвестиційного забезпечення туризму в Україні. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2021. № 278-279. С. 100-107.

13. Венгуренко Т. Г., Плахотнюк В. В. Аналіз інвестиційної привабливості України. *Бізнес Інформ*. 2020. № 4 (507). С. 103-111. URL : <http://surl.li/hrzno>.
14. Гавриленко Н. Г., Тарасенко І. О. Сучасні тенденції цифровізації економіки: проблеми та перспективи розвитку. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Економічні науки». 2021. № 3 (47). С. 36-46. URL : https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/19138/1/20211220_301.pdf.
15. Державна служба статистики України. Офіційна сторінка. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
16. Диха М. В., Диха В. В., Зима В. М. Прямі іноземні інвестиції в економіці України: стан, тенденції та перспективи залучення. *Науковий вісник ІФНТУНГ*. 2022. № 2 (26). С. 53-64. URL : <http://surl.li/hnjnr>.
17. Згуровський М. З. Форсайт економіки України: середньостроковий (2015 – 2020 роки) і довгостроковий (2020–2030 роки) часові горизонти. К. : НТУУ «КПІ», 2015. 136 с.
18. Інноваційно-інвестиційна діяльність у національній економіці: сучасний стан та шляхи вдосконалення. URL : <https://cutt.ly/L6koSMv/>
19. Інститут розвитку менеджменту. URL : <https://www.imd.org/news/updates/denmark-excels-inranking-that-shows-economies-exploring-new-tech/>.
20. Квітка С. А. Інноваційні механізми в публічному управлінні: форсайт. *Аспекти публічного управління*. 2019. № 4 (7). С. 5-16.
21. Кизим М. О., Матюшенко І. Ю., Шостак І. В., Данова М. О. Перспективи форсайт-прогнозування пріоритетних напрямів розвитку нанотехнологій і наноматеріалів у країнах світу і Україні. Харків : ВД «ІНЖЕК», 2015. 264 с.
22. Ковальчук Н. О. Прямі іноземні інвестиції в Україну в умовах інтеграції до Європейського Союзу. *Бізнес Інформ*. 2023. № 3. С. 38-42. URL : <http://surl.li/hnjprz>.
23. Котелевець Д. О. Тенденції розвитку цифрової економіки в Україні. *Проблеми сучасних трансформацій*. Серія: *Економіка та управління*. 2022. № 5.
24. Крихівська Н. О., Чернишова Г. М. Інвестиційна привабливість України: основні проблеми та шляхи їх вирішення. *Економіка і суспільство*. 2017. № 9. С. 260-264.
25. Любохинець Л. С., Шпуляр Є. М. Цифрова трансформація національної економіки: сучасний стан та тренди майбутнього. *Вісник Хмельницького національного університету*. *Економічні науки*. 2019. № 4. С. 213-128. URL : http://lib.khmnu.edu.ua/pdf/visnyk_tup/2019/VKNU-ES-2019-N4.pdf#page=213.
26. Мазаракі А., Бойко М., Охріменко А. Форсайт розвитку національної туристичної системи. *Вісник КНТЕУ*. 2018. С. 5-22 URL : <http://journals.knute.edu.ua/scientia-fructuosa/article/view/680/611>.

27. Мельник Л. Г., Карінцева О. І., Кубатко О. В., Сотник І. М., Завдовєва Ю. М. Цифровізація економічних систем та людський капітал: підприємство, регіон, народне господарство. *Механізм регулювання економіки*. 2020. № 2. С. 9-28. URL : https://mer.fem.sumdu.edu.ua/content/articles/issue_45/Leonid_Hr_Melnyk_Oleksandra_I_Karintseva_Oleksandr_V_Kubatko_Iryna_M_Sotnyk_Yuliia_M_ZavdovievaDigitization_of_Economic_S.pdf.
28. Міністерство цифрової трансформації України. Офіційний сайт. URL : <https://thedigital.gov.ua>.
29. Небрат В. В., Корніяка О. В. Особливості механізмів капіталоутворення та інвестування в Україні як чинник фінансових ризиків в умовах війни та післявоєнного періоду. *Грааль науки*. 2022. № 16. С. 31-34.
30. Ночвіна І. О. Цифровізація економіки: можливості та основні загрози: зб. наук. праць ХНПУ імені Г.С. Сковороди «Економіка». 2021. № 19. С. 90-97. URL : <http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/economics/article/view/3678>.
31. Осипов В. М., Парасюк І. Л., Ворожейкін О. О. Роль форсайта в управлінні субрегіоном. *Економічні інновації*. 2012. № 47. С. 197-205.
32. Панухник О. В. Війна та український бізнес. *Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах*. 2022. С. 32-34. URL : <https://cutt.ly/R6koKHf>.
33. Піщуліна О. І. Цифрова економіка: тренди, ризики та соціальні детермінанти: доповідь. Центр Разумкова. Київ, 2020. URL : https://razumkov.org.ua/uploads/article/2020_digitalization.pdf.
34. План діджиталізації. Forbes Ukraine. Електронний журнал. URL : <https://forbes.ua/innovations/plan-didzhitalizatsiya-na-vidnovlennya-tatsifroviy-rozvitok-do-2025-roku-khochut-zaluchiti-ivitratiti-692-mlrd-grn-kudi-pidut-groshi-05072022-7000>.
35. Проект Плану відновлення України. Матеріали робочої групи «Відновлення та розвиток економіки». URL : <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/nacionalna-rada-z-vidnovlennya-ukrayini-vid-naslidkiv-vijni/robochi-grupi>.
36. Прямі іноземні інвестиції. Офіційний сайт Міністерства фінансів. URL : <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/fdi/2015>.
37. Рзаєв Г. І., Вакулова В. О. Методики оцінки інвестиційної привабливості на рівні країни та перспективи їх використання в економічному аналізі. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2016. № 3(1). С. 137-143.
38. Світовий банк. Офіційний сайт. URL : <https://data.worldbank.org/country/ukraine?view=chart>.
39. Смагло О. В. Іноземні інвестиції в Україні: національний аспект. *Інтелект XXI*. 2019. № 2. С. 111-114. URL : <https://ir.vtei.edu.ua/g.php?fname=27359.pdf>.

40. Сорвіна Ю. М. Форсайт – як спроба зазирнути у майбутнє туризму в період COVID-19. *Вісник ХНТУ*. 2021. № 2 (77). С. 207-212.

41. Таптунова І., Казацька М. На шляху до єдиного цифрового ринку ЄС: електронна комерція. Дослідження політики в контексті імплементації Додатку XVII-3 Угоди про асоціацію. К. : ГО «Український центр європейської політики», 2021. 22 с. URL : https://ucerp.org.ua/wpcontent/uploads/2021/07/ucerp_report_e-commerce_31.05.2021.pdf.

42. Український інститут майбутнього. Україна 2030Е – країна з розвинутою цифровою економікою. URL : <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoju.html#6-2-5>.

43. Череп А., Воронкова В., Череп О. Цифрова трансформація суспільства як необхідна умова його інноваційного розвитку. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2022. № 2. С. 68-73. URL : <http://uran.inprojournal.org/article/view/259745>.

Для нотаток

Навчальне видання

**Фісуненко Надія Олександрівна
Атамас Олександр Петрович
Вакулич Марія Михайлівна
Приходько Ольга Миколаївна
Альшина Тетяна Валеріївна**

**ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ УКРАЇНИ КРІЗЬ ПРИЗМУ
ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ:
У СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ**

Підручник

Редактор, оригінал-макет, дизайн – *А. В. Самотуга*
Редактор *Н. В. Леонова*

Підп. До друку 26.12.2024. Формат 60x84/16. Друк – цифровий. Гарнітура – Times.
Ум.-друк. арк. 4,32. Обл.-вид. арк. 4,63. Зам. № 02/24-п

Надруковано у Дніпровському державному університеті внутрішніх справ
49005, м. Дніпро, просп. Науки, 26, sed@dduvs.edu.ua
Свідоцтво про внесення до державного реєстру ДК № 8112 від 13.06.2024 р.